

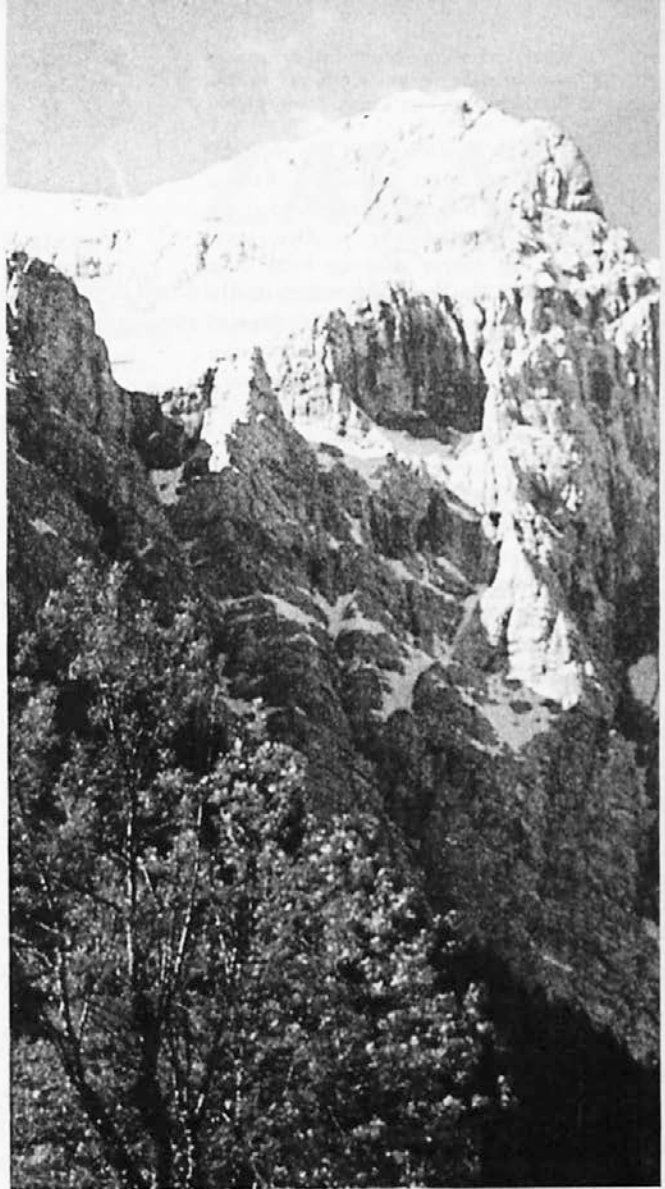


BREZJE

KRALJICA SLOVENIJE  
*prosi za nas!*

MARIJA POMAGAJ, Odrešenikova in naša mati, ti znamenje upanja in tolažba potujočemu božjemu ljudstvu! – Skozi vso našo zgodovino smo čutili tvojo materinsko roko. Od nekdanj te je naše slovensko ljudstvo čistilo kot Pomočnico kristjanov ter se v miru in vojni z zaupanjem zatekalo k tebi. – Priporočamo ti danes sebe, naše družine, naše rojake širom po svetu, našo Cerkev in našo domovino. Pomagaj nam, da bi postali kras slovenskega naroda in neutrudni delavci za pravičnost, mir in ljubezen v svetu. – MARIJA POMAGAJ, ostani z nami in prosi za nas! Amen.

Pokojni škof LENIČ



THOUGHTS  
LETO – YEAR 40

JULIJ  
1991



**misli** 40 LET

Naslovna slika: Mogočni Triglav je simbol naše svobode, do katere ima "dežela pod Triglavom" vso pravico

+ + +

ZA to številko MISLI pa mi ni bilo treba dolgo razmišljati, kakšna slika naj bi prišla na naslovno stran. Samo po sebi se mi je zdelo umešno naj tokrat platnice krasi slika očaka Triglava, tega našega starodavnega simbola svobode. Prav je, da je prišel v novi slovenski narodni grb – poleg morja in sinjega neba z ostankom našega zgodovinskega grba – treh zlatih zvezd po Celjanih, ki so združili pod eno oblast največ slovenskega ozemlja. Da, naš Triglav to zasluži. Spominja naj nas, da se je treba za svobodo boriti, kakor on stoji trdno in kljubuje že stoletja viharjem in strelam. Samo občudoval sem, kako je naš, politično razdvojeni narod, nevarnost izgube svobode združila v eno. Hvala Bogu, sem dejal, vendar! Iz srca želim in upam, da bo ta edinost ostala. Mora ostati, če hočemo iti lepši narodovi bodočnosti naproti. In kako želim, da bi vsaj malo edinosti, ki jo je pokazala Slovenija ob posegu vojske, pokazali tudi mi v Sloveniji v svetu.

Zase lahko rečem, da sem ob zadnjih dogodkih in nepopustljivosti naroda ter njegove vlade začutil silni ponos, da sem Slovenec; da sem kot duhovnik tudi do neke mere narodov pastir; da sem urednik avstralskih MISLI, ki so ob svojih prvih početkov zvesto služile narodu. Bogu bodi zahvala za vse dobrote – in ena teh je, da sem Slovenec!

Ne pozabimo: Del naroda smo, če tudi daleč od Triglava. In narod nas potrebuje! Mi pa njega.

– Urednik in upravnik



**KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!**

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

**UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I.** je došel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12. – dolarjev.

**SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER)** – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11. – dolarjev.

**SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS** – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio - kaseto vred 6. – dolarjev.

**ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR** v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škrlič - Čakamo nove pošiljke.

**OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE** – Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10. – dolarjev.

**LJUDJE POD BIČEM** – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12. – dolarjev. Čakamo nove pošiljke.

**ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del.** – Obsežno delo dr. J. Kolarica, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40. – dolarjev. (Posamezne knjige: 7. – 9. – in zadnja 28. – dolarjev.)

**STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del.** – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozalozba v Rimu. Cena 13. – dolarjev.

**POLITIKA IN DUHOVNIK** – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2. – dolarja.

**TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO** – Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2. – dolarja.

**V ROGU LEŽIMO POBITI** – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. Cena 2. – dolarja.

**PISMA MRTVEMU BRATU** (cena 12. – dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8. – dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja (M

**VOJNA IN REVOLUCIJA** – Roman Franka Blikviča na 708 straneh je izšel v Argentini – Cena broširani knjigi je 15. – dolarjev.

**ČASOMER ŽIVLJENJA** – Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini – Cena 13. – dolarjev.

**CERRO SHAIHUEQUE** – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. – Cena 10. – dolarjev.

# misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. – Ustanovljen (Establish-

ed) leta 1952. – Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. – Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. – Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel. (03)853 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 – Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8. – , izven Avstralije (Overseas) \$ 18. – ; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej. – Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. – Rokopisov ne vračamo. – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. – Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 – Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

božje

misli

in  
človeške

Leto

40

Št.

7

JULIJ 1991

Zakaj? – Razmišljanje nadškofa  
dr. Alojzija Šuštarja – stran 161V imenu slovenske očetnjave  
– Iz Družine – stran 163Primicija v sadni stiskalnici  
– Jakob Šešerko – stran 165Ljudsko štetje in mi  
– Vinko Marn – stran 166Sklepna izjava SNO ob slovenski  
samostojnosti – stran 167Dr. Fan – v spomin dr. J. Janežu  
– P. Kalist /ZDA/ – stran 169Slovenec in Slovenkam  
– pesem R. Bordona – stran 170Svetovni slovenski kongres  
– iz v Družini – stran 171Središče svetega Rafaela, Sydney  
– P. Valerijan – stran 172

Izpod Triglava – stran 174

Sveto pismo – odlomek meseca  
Kristus je naš mir  
– P. Niko – stran 176Središče svete Družine, Adelaide  
– P. Janez – stran 178Premakljivi svečnik – roman  
– Lojze Kozar – stran 179

Naše nabirke – stran 179

Ideja Kongresa – Po B. Soban iz  
Ned. dnevnika – stran 180Zdaj pa vrtec naredimo, Anici ga  
posvetimo! – A. Srnc v spomin  
– Draga Gelt – stran 182Središče svetih Cirila in Metoda  
Melbourne – P. Bazilij – stran 183Dragi slovenski deželi – pesem  
– Ivan Lapuh – stran 185

Z vseh vetrov – stran 186

Kotiček mladih – stran 188

Križem avstralske Slovenije  
– stran 189

## ZAKAJ?

Razmišljanje nadškofa in metropolita dr. A. Šuštarja  
ob nepričakovanih žalostnih dogodkih v domovini

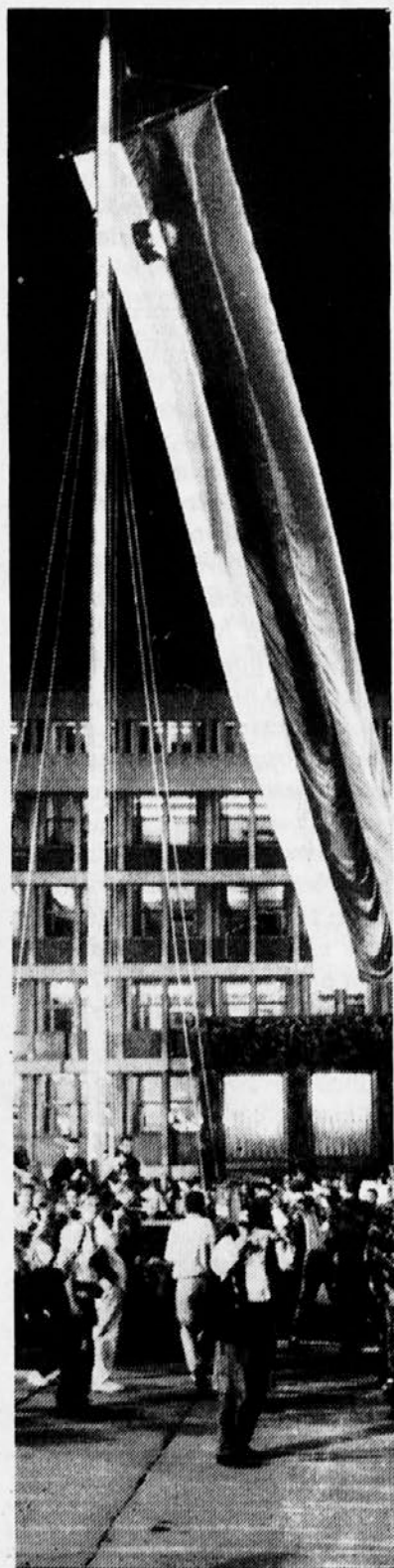
VSE drugače, kakor smo pričakovali, smo praznovali god zavetnika Cerkve na Slovenskem, svetih bratov Cirila in Metoda že na prvi petek, 5. julija, in zunanjo slovesnost, v nedeljo. Odpovedano je bilo Srečanje v moji deželi v Dolenjskih Toplicah v soboto, 6. julija, in obletnica pravne slovesnosti v Kočevskem Rogu 7. julija 1991 in verjetno še več drugih slovesnosti. Kako vse drugačne dneve smo pričakovali po razglasitvi samostojne slovenske države, sklep Svetovnega slovenskega kongresa, začetek poletnih počitnic, prihod turistov iz vseh dežel, lepih poletnih tednov in vsaj nekoliko oddiha za vse, ki so zadnje tedne živeli in delali pod hudim pritiskom! Namesto tega: oborožen napad na Slovenijo, brezobzirno uničevanje, ranjenci in mrtvi, strah in vedno nove grožnje, teptanje temeljnih človekovih in narodnih pravic, politično, moralno in fizično nasilje, laži in podtikanja, sprenevedanja in zavažanja svetovne javnosti, zaskrbljenost staršev, ki imajo svoje sinove pri vojaki, in še veliko hudega . . .

Komu ob vsem tem ni ustajalo vprašanje: Zakaj vse to? Čemu vse to? Ali ne bi bilo moglo biti popolnoma drugače? Zakaj toliko žrtev in trpljenja, zakaj toliko škode v naši že tako zelo prizadeti Sloveniji? Kdo je vsega tega kriv? Kdo nosi odgovornost za vse to? A tudi če bi našli krivca in določili odgovornost, prelite krvi s tem ne bi sprali s slovenske zemlje, mrtvih ne bi priklicali v življenje, velikanske škode na cestah in hišah ter v naravi ne bi popravili. Še vedno bi ostalo vprašanje: Zakaj? Čemu vse to?

Usoda, pravijo eni. Človeška hudobija in nevoščljivost, pravijo drugi. Maščevalnost, pravijo tretji. Dokazovanje moči in premoči, pravijo četrti. Ne vemo in ne bomo nikdar vedeli, pravijo spet drugi.

Priznajmo, da za verne kristjane žalostni dogodki zadnjih dni in morda tudi še bližnja prihodnost pomenijo hudo preizkušnjo vere in zaupanja v Boga. Veliko smo molili, skupaj in posamič, se zbirali k maši za mir in za domovino, prosili božje pomoči in Marijinega varstva – in vendar!

Kaj pomeni ta "in vendar"? Za nekatere morda pomeni, da je bila vsa molitev in zaupanje v Boga zaman. Morda zato obupujejo in prenehajo moliti. A v tem ni rešitev! Če zavrremo Boga, če se odpovemo zaupanju v njegovo pomoč in prošnji za njegovo varstvo, kaj nam se ostane? Ostane nam to, kar



moremo narediti sami. Toda ravno v teh razmerah doživljamo, kako malo sami zmoremo. Zato iščemo po vsem svetu človeške pomoči in solidarnosti. Iskreno smo hvaležni za vsak dokaz razumevanja, dobrohotnosti, solidarnosti in pomoči v tej ali oni obliki. Po krščanskem prepričanju je tudi človeška pomoč končno božji dar, ker verujemo, da Bog vodi in navdihuje misli in odločitve ljudi. Torej naše zaupanje ni bilo zaman.

A še nekaj drugega je treba upoštevati. Lahko bi se bilo zgodilo še kaj veliko hujšega. Lahko bi bilo v preteklih dneh še več žrtev, še več uničenja in še več trpljenja. Hvala Bogu, da smo bili tega obvarovani! Bog daj, da bi bili obvarovani tudi v prihodnosti!

Priznajmo, da tudi kristjani nimamo nobenega odgovora na vprašanje: Zakaj? Čemu? Če nekateri pravijo, da je to pač cena, ki jo moramo plačati za svojo mlado samostojno državo in da so žrtve seme, iz katerega bo rasla in zorela boljša prihodnost, je to res lahko naša posebna krščanska razlaga nerazumljivih potov božje Previdnosti v zgodovini narodov in človeštva. A tudi pri vsem tem razmišljanju pred Bogom ponižno priznavamo: Gospod, zakaj in čemu, ne vemo. A ti veš. V tvoje roke izročamo sebe, slovenski narod in uso prihodnost. Ti si bil z nami v preteklosti, ti boš ostal z nami na poti v prihodnost. Daj nam dovolj moči in vere, dovolj trdnega upanja in zaupanja in dovolj velike in nesebične ljubezni, da bomo vredni zgodovinskih časov in odločitev in da bomo zastavili vse svoje moči in ti ostani z nami!

V nedeljo, 7. julija 1991

ALOJZIJ ŠUŠTAR  
ljubljski nadškof in metropolit



“Jugoslavija v sedanjih obliki ni sposobna za preživetje. Kriza političnega in gospodarskega življenja je neobvladljiva. Tako je Jugoslavija postala novo žarišče potencialnih konfliktov in vojne nevarnosti. Tako je, ker Jugoslavija od nastanka v letu 1918 do današnjega dne ni temeljila na sporazumu kot povezovalnem dejavniku. Zato je njegovo vlogo moralo prevzeti nasilje v taki ali drugačni obliki, s tem pa je protidemokracija postala in ostala bistvena sestavina jugoslovanske državnosti. Zato take Jugoslavije ni možno preoblikovati v življenja sposobno tvorbo.” /Dr. France Bučar, predsednik slovenskega parlamenta, ob očitku, da Slovenci razdiramo Jugoslavijo/



## V imenu slovenske očetnjave

Vsem Slovincem, doma in po svetu, vsem našim prednikom, od Karantanije sem, in zanamcem v pomnjenje: SAMOSTOJNA SLOVENIJA v rožniku, v Gospodovem letu 1991

VSE je že mimo, a je hkrati vse tako močno navzoče. Oda radosti se sedaj potrjuje na način, kakor je to od vekomaj znano. Samostojna Slovenija! Prevelika je ta vrednota, da bi nam mogla biti podarjena brez velikih žrtev. Te so sedaj tu in se nam v obraz režijo, kako globoka je bila namreč vsa ta naša polstoletna zmošta o balkanskem bratstvu.

Vzvalovili smo ob rojstvu države: v skupščinski, pisni, pevni, glasbeni, simbolni in nazadnje še v strelsko obrambni govorici. Tista "skupščinska" je bila sicer bistvena, a včasih tako čudna, posebno ko je šlo za nove državne simbole ali za zakonska dopolnila. Na koncu je vendarle vselej obveljala odločitev večinske pameti.

Na večer petindvajsetega rožnika je slovenski parlament sprejel in razglasil temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Poslanski skupščini – med odličnimi gosti tega slavnostnega večera je bil tudi ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar – sta spregovorila najprej predsednik predstava Milan Kučan in predsednik vlade Lojze Peterle, ob koncu skupne seje pa še predsednik skuščine dr. France Bučar. V svojih nagovorih so predsedniki odkrivali temeljne prvine tistega, za kar jih je obvezala plebiscitna volja slovenskega naroda.

### SAMOSTOJNA SLOVENIJA!

Iz mozaika Kučanovih misli vsaj nekaj poudarkov:

– Tu, na stičišču srednje Evrope in Balkana, kjer Slovenci živimo, so mir, stabilnost, blaginja, ohranjanje naravnega ravnovesja, mednarodno sodelovanje in druge vrednote, za katerimi teži sodobno človeštvo, nujen pogoj miru in varnosti vseh evropskih na-

rodov. Mogoča sta le, če so tudi na tem prostoru, v vsakem narodu in v vsaki državi zagotovljene človekove pravice, svoboda posameznika in svoboda naroda kot izraz in potrditev te svobode.

– Na ozemlju Republike Slovenije bodo dosledno spoštovane človekove pravice in temeljne svoboščine vseh ljudi ne glede na narodnost, veroizpoved, raso in druge razlike med njimi. Zagotavljala bo, pospeševala in spodbujala dejansko uveljavljanje državljanjskih, političnih, gospodarskih, socialnih, kulturnih in drugih pravic in svoboščin.

– Ko stopamo Slovenci zdaj s svojo državo na pot vključitve v mednarodno skupnost suverenih držav, izraža Republika Slovenija svojo polno in dosledno privrženost načelom in normam, zapisanim v Ustavni listini OZN, v Helsinški sklepni listini, v mednarodnih listinah, ki urejajo mednarodne odnose in sodelovanje med narodi in državami v evropski in svetovni skupnosti.

– Želimo biti evropska država... Ta predpostavlja demokratičnost, spoštovanje pravic in interesov drugih.

– Vsa odprta vprašanja in morebitne medsebojne spore želimo reševati po miroljubni poti in tako, da ne bodo ogroženi mednarodni mir, varnost in pravičnost in v dobri veri, vestno in pošteno, na temelju mednarodnega prava. Toda za uresničitev takšnih namer potrebujemo sogovornike enako dobre volje in namer.

– Zdaj ko smo stopili ta odločilni zgodovinski korak, morajo naša ravnanja voditi le razum, demokratičnost, spoštovanje do drugih in zvestoba najboljše-

mu demokratičnemu in humanističnemu izročilu slovenskega naroda. Prepričan sem, da se danes vsakdo od nas zaveda, kako odločilni in usodni so ti trenutki za naš narod in za druge narode Jugoslavije, da je od naših odločitev odvisna usoda naših ljudi in morebiti tudi usoda nekaj prihodnjih rodov. Ni vselej mogoče predvideti vseh posledic odločitev, včasih je potreben tudi izjemen pogum.

Peterle je bil temeljit v razlagi zakonov, ki uveljavljajo samostojnost in neodvisnost, v pojasnjevanju drugih ukrepov za varnost mlade države, o odpoklicu slovenskih fantov iz JA (Jugoslovanska Armija), o pripravljenosti za nadaljne pogovore, o vse pogostejših groznjah Markovičeve vlade in vojaškega štaba, o gospodarskih osamosvojitvenih zakonih . . . "Danes potrebujemo v slovenski skupščini plebiscitarno voljo državljanov Slovenije z rojstvom suverene države Republike Slovenije. To počnemo dostojanstveno, pokončno in demokratično, prijateljski do vseh, ki jih vodijo dobri nameni . . . Lastna država ni absolutna vrednota, je pa za nas nujen okvir za normalno ustvarjanje v družbi evropskih narodov. Nikamor se ne bomo preselili in nikomur prodali duše.

Stoletna prizadevanja slovenskega naroda so se uresničila.

### IMAMO SVOJO DRŽAVO!

France Bučar, predsednik parlamenta, je poudaril globoko zgodovinsko razsežnost naroda, dosežanje izgube ozemlja, življenje v okvirih drugih narodov in sedanjih pritiskov raznaradovanja in "poenotenja na temelju srbstva kot integratorja umetno ustvarjenega jugoslovanstva", o vedno večji "nacionalni eroziji za Slovence", o neobvladljivi krizi političnega in gospodarskega življenja v Jugoslaviji, predvsem pa o temeljnih prvinah novih družbenih paradigem. "Zato je naš sedanji korak logičen in neizogiben. Če tega koraka Slovenija ne bi naredila, bi samo sebe obsodila na izginotje . . . Če smo lahko ponosni na ta veliki zgodovinski korak, nam skromnost narekuje tudi delno drugačno, treznejšo presojo. Nimamo namreč nobene druge izbire." S tem dejanjem odstranjamo tisto "državno tyorbo, ki je po svojem bistvu element nesta-

bilnosti in konfliktnosti, ker je po svoji naravi zgrajena v protislovju s procesi, na katerih se oblikuje nova Evropa". Nova slovenska država je "izhodišče za novo življenje v sožitju z drugimi narodi".

### RAZGLAS VSEMU SVETU

vsem prebivalcem Slovenije ob novih državnih simbolih – zastavi in grbu. Ponovno je predsednik Kučan v svečanem tonu pred skupščino govoril o rojstvu nove države.

– Doslej nam ni zgodovina poklanjala ničesar," je dejal med drugim. "Vse smo si morali trdo prigarati, zato smo tudi obstali. Svoji na svojem! To dejanje nam je narekovala zavest odgovornosti za sam obstoj slovenskega naroda in demokratičnost slovenske prihodnosti. Nosimo jo zdaj častno in s pokončno držo.

– Čakajo nas trde preizkušnje v vztrajnosti, doslednosti, demokratizmu, ustvarjalnosti, iznajdljivosti in zvestobi ciljem, ki smo jim zavezani. Demokracija, svoboda, spoštovanje človekovega dostojanstva in njegove pravice, spoštovanje manjšin in doselencev, odprtost in sodelovanje z drugimi, tem vrednotam ostajamo zavezani za vselej. Njim so zavezani rodovi Slovencev pred nami, ker so enake stremeljenjem vseh svobodnih demokratičnih ljudi in narodov tega sveta. Ta pravična in moralna misel naj nas krepi v modrosti, odločnosti in dejanjih.

– Ne ogrožamo nikogar. Zato ni treba letal nad naša mesta, ne tankov na naše ulice. Silo kaže tisti, ki mu manjka argumentov in trezne presoje.

– Smo zrel narod, ki ve, kaj hoče, ki ve tudi, da je to, ne glede na vse, naša temeljna pravica, človeška in nacionalna. V našem življenju in v zgodovini slovenstva se resnično pričinja novo poglavje. Danes imamo pravico, da mu zapišemo na vrh neizpisane strani – samostojna, demokratična slovenska republika.

– Naj nam živi, naj nas razveseljuje, naj nas krepi skladno z najboljšim izročilom za srečo vseh nas Slovencev, vseh državljanov in državljanek Slovenije, Slovencev v zamejstvu in v svetu, ter srečo in uspeh vseh, s katerimi se bomo na dolgem potovanju v prihodnost prijazno srečevali, si pomagali in sodelovali.



Ob razglasitvi samostojne Slovenije

JAKOB  
ŠEŠERKO:

# Primicija u sadni stiskalnici



Ta zanimiva črtica v Ognjišču me je pritegnila – smo pač v mesecu novih maš in pa: glavnega v zgodbi, p. Jožefa Čagrana, sem osebno poznal, saj sva živela skupaj na ameriških Brezjah. Zgodba se konča s sporočilom, da je p. Jože utihnil: Seveda: umrl je kot zlatomašnik pred nekaj leti.

Z železniške postaje sta po prašni cesti stopala mlad, suh frančiškan v preveliki kuti in bosopet deček. Prvi je bil še 'topel' novomašnik – pater Jožef Čagran, posvečen prejšnji dan v Ljubljani, drugi pa njegov bratranec Ivan iz Zenika pri Sv. Duhu na Stari gori, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. Po poldrugi uri hoje sta bila pred jurjevsko cerkvijo.

Nikjer žive duše, nobenega slavoloka, nobenega pozdrava in vsi štirje zvonovi so tiho viseli v zvoniku.

Pater Jožef je bil sin Matije Čagrana, nekdanjega kmeta pri Sv. Juriju, ki se je po prvi svetovni vojni s svojo ženo in petimi otroki izselil v ZDA in se naselil v New Yorku. Najmlajši sin se je odločil za duhovniški poklic. Slovenski frančiškani v Ameriki so ga poslali v ljubljansko bogoslovje, da se tako tudi izpopolni v slovenskem jeziku.

Zdaj je sam klečal v jurjevski cerkvi. V Ameriki ga čakajo za novomašno slavje. V aktovki ima že vozovnico za ladjo. Sem je prišel, da se zahvali za verne starše in da po očetovem naročilu v jurjevski cerkvi opravi tiho sveto mašo za očetovo mater – svojo babico Terezijo, napol slepo staro ženo z odprtimi ranami na nogah, ki jo v njeni leseni hiški oskrbuje hčerka Lucija. Ta je tudi bila devet let v New Yorku, a se je zaradi materine boleznj vrnila z dvema otrokoma, kasneje pa je prišel za njimi še njen mož Jurij.

Iz cerkve sta novomašnik in njegov bratranec stopila v župnišče. Dva metra visoki župnik Franc Štuhec je drobičkakega frančiškaneka tako na veliko pogledal, da se je ta kar prestrašil, ko se niti škofa ni.

"Tako pa ne bo šlo!" je zagrmel. "Če noben drug ne bo pripravil primicije, jo bom pa jaz sam!"

"Gospod župnik, za babico sem rezerviral danes in jutri, potem imam še opravke v Ljubljani, za pet dni pa moram odpluti čez ocean. Priprave za primicijo trajajo zlasti tu na Štajerskem po leto dni in primicija tudi nekaj stane, jaz pa imam le petdeset dinarjev v rokavu, babica eno kravico, pujska in par kokoši..."

"Bog bo spremenil eno leto v en dan, petdeset dinarjev pa v pet ječmenovih hlebov in dve ribi," je bil že mehkejši župnik. Pater Jožef pa je potem v hrib

grede tožil: "O Bog, zakaj si me kaznoval s to primicijo!?"

Ko je vse to odložil pred babico, teto Lucijo, stricem Jurijem in bratrancema, so se vsi skupaj najprej razjokali. Saj niso vedeli, ali od veselja ali od česa drugega. Danes je 30. junij 1930, primicija pa bo 2. julija 1930. Ženske po vasi pa: "Kaj so znoreli? Kje so le ukradli primicijanta? Saj niso nobenega šolali. Bodo primicijo imeli na zvoniku?..."

Začela so se pogajanja z zlahto, ki plahte v tem primeru ni raztrgala. Vsi so bili – za. Le pri uti se je vse zataknilo. "V gostilno ne gremo, v župnišče tudi ne. Kaj pa babičina prazna stiskalnica?" Da. Stric Jurij jo je z vinogradniško škropilnico z apneno vodo belo oškropil, vaška dekleta so jo okrasila, iz gostilne so si izposodili mize, klopi, jedilni pribor.

Med tem časom pa so po župniji in še v treh sosednjih brzeli 'telegrami na kolesih', za daljne sorodnike, godbenike, pevce, ceremonijerja, saj za oznanilo s prižnice ni bilo več možnosti, ker se je vse to dogajalo med tednom.

Drugi julij je bil tako lep dan, kot da bi kdo sveže umil sonce. Že zjutraj ob osmih je domača godba Vogrinci – štela je deset mož – najprej uredila 'radeckimarš' in nato Dvignite Orli. Na sosednjem hribu Sovjaku so ljudje prišli pred hiše in se čudili, kaj se dogaja.

Počasi so se začela zbirati belo oblečena dekleta. Bila so samo iz domače vasi in izmed sorodnikov.

Novomašnik je že zgodaj zjutraj prinesel babici na klop ob peči obhajilo. Prespal je v hiški z butanimi tlemi in si za preprogo vrgel pred posteljo platneno vrečo, kjer je molil.

Pred odhodom v duhovško cerkev, jurjevsko podružnico, je novomašnik pokleknil pred babico, ki ga je najprej pretipala po glavi, da ga je potem lahko namesto očeta in matere pokrižala. Potem je skoraj ostala sama.

Ko se je že v zgodnjem popoldnevu napolnila primicijska 'uta', so godbeniki in še nekateri dobili mize

zunaj pod slivami.

*Kuhalo se je pri treh hišah.*

*Kapucinski pater Ladislav Hazemali s Ptuja je rekel, da je bil že na dvainpetdesetih primicijah, pa še nikjer ni bilo toliko sproščenega veselja.*

*Naslednji dan bi novomašnik že moral oditi. A je ostal. Ostalo je tudi precej jedil in dobre volje. Ob desetih je bila ponovitev nove maše v župnijski cerkvi. Nazaj grede se je po poti, po kateri sta pred tremi dnevi sama korakala 'frančiškanek' in njegov bratranec, vila dolga procesija. Sinkov Franc je namesto zastave nosil cvetočo sončnico in pred godbeniki plesal 'šimi ples' (Sinko Franc je bil sorodnik ministra Ko-*

*rošca in tudi Čagranovih.) Popoldne je župnik Štuhec vse goste povabil v župnijsko zidanico v Sovjaku.*

*Drugi dan so novomašnika na železniško postajo pospremili trije okrašeni vozovi.*

*Na črvivi deski nekdanje primicijske ute se je nekaj časa ohranil napis:*

*Pred hramom vinska trta rase,  
še rž priklanja zlate klase,  
praded bi našel hram za svoje čase.*

*Zdaj bi ga več ne našel. Hiša je podrtá . . .*

*Pater Jožef se je še pred leti oglasil iz Lemonta v ZDA sedanjemu župniku Radu Junežu. Potem je utihnil . . .*



## Ljudsko štetje in mi

V TOREK 6. avgusta 1991 bomo v Avstraliji po petih letih zopet odgovarjali na vprašanja, ki nam jih v popisnici (Census Form) postavlja Australian Bureau of Statistics. V popisnici je letos 43 vprašanj, ki jih vsakdo mora izpolniti.

Za slovensko skupnost po vsej Avstraliji so zelo važna štiri vprašanja, zato bodite previdni pri izpolnjevanju in navedite pravilne odgovore. Na uradnem formularju je dovolj prostora za odgovore šestčlanske družine ali šestčlanske skupine ljudi v skupnem gospodinjstvu. Če je v hiši več kot šest oseb, vprašajte za dodatni formular.

Na vprašanje 11 (Where was each person born? — Kje je bila oseba rojena?) naj bo odgovor za vsako osebo, ki je bila rojena na narodnem ozemlju Slovenije: SLOVENIA.

Na vprašanje 14 (Where was each person's father born? — Kje je bil rojen oče osebe?) in na vprašanje 15 (Where was each person's mother born? — Kje je bila rojena mati osebe?) napišite za vsako osebo, katere oče in mati sta bila rojena na ozemlju Slovenije, prav tako odgovor: SLOVENIA.

Za odgovore na prej navedena tri vprašanja ni važno, komu je v določeni preteklosti pripadalo ozemlje Slovenije (stari Avstriji, Italiji, Madžarski, ali do nedavnega Jugoslaviji). Za slovensko skupnost v Avstra-

liji je važno, da za vsako osebo, rojeno na narodnem ozemlju Slovenije, napišete SLOVENIA, brez omenjanja Jugoslavije, Avstrije, Italije ali Madžarske.

Na vprašanje 18 (Does the person speak a language other than English at home? — Ali oseba doma govori poleg angleščine še drugi jezik?) napišite odgovor: SLOVENIAN. Tu ni mišljeno popolno znanje jezika, ampak običajni razgovor, ki ga je zmožen tudi tu rojeni slovenski otrok.

Le tako izpolnjeni formularji nam bodo kasneje podali pravilne in resnične podatke o Slovencih v Avstraliji. S pravilno navedenimi odgovori bomo Slovenci pokazali kdo smo, kje živimo, koliko nas je in da smo enakovredna etnična skupina multikulturne Avstralije.

VINKO MARN

Od nas zavisi, dragi rojaki in bralci MISLI, kako visoko bo uradno priznано število avstralskih Slovencev. Žal le po tem tehtajo avstralske oblasti moč posamezne etnične skupine, še posebno ob podeljevanju raznih ugodnosti. Zato bodimo pri odgovorih pri izpolnjevanju formularjev ljudskega štetja 1991 iskreni in narodno zavedni. Naj nam narodna zavest, zlasti po dogodkih zadnjega časa v rodni domovini, ne bo samo prazna beseda! — Urednik



# SKLEPNA IZJAVA

## SLOVENSKEGA NARODNEGA ODBORA ob slovenski državni samostojnosti

REPUBLIKA SLOVENIJA je proglasila svojo samostojnost. Slovenski narod je prestopil enega najpomembnejših mejnikov svojega obstoja; po dolgih stoletjih si je pričel krojiti usodo sam.

Slovenci imamo lastno državo, osnovano na demokratičnih načelih. Narodni program o združenju, svobodni in samostojni Sloveniji, sen, ki smo ga prejeli od naših prednikov, se zdaj uresničuje.

Ob tem velikem trenutku gre naš spomin nazaj v leto 1941, ko so slovenske demokratične stranke pod okupacijo treh sovražnih sil organizirale proti okupatorju Slovensko zavezo. Proti tej združitvi slovenskih demokratov je postavila KPS, ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo, svojo fronto in začela revolucijo proti lastnemu narodu. V najtežjih časih revolucije pod okupacijo je bil ustanovljen v ilegali Narodni odbor za Slovenijo, današnji Slovenski narodni odbor, kot politični poskus demokratičnih strank, ob povezavi z zahodnimi zavezniki, okrepani narodni odpor proti okupatorjem in Slovenijo obvarovati pred komunizmom. Usoda, ki so jo krojile velesile, nam ni bila naklonjena. V okviru Jugoslavije smo bili skupaj z ostalo srednjo in vzhodno Evropo prepuščeni totalitarne marksizmu.

Nesreča se je zgrnila nad naš narod, katerega velik del je bil doma zatiran, zunaj izdan, deloma vrnjen v mučenje in smrt, deloma razseljen po svetu. Velik del slovenskega ozemlja in ljudstva je bil ponovno prepuščen Italiji in Avstriji, zaradi slepe podvrženosti slovenskih komunistov koristim Sovjetske zveze.

Od tiste dobe se je SNO posvetil, najprej v begu, nato v zdomstvu, nelahki nalogi, tolmačiti domači in tuji javnosti nelegitimnost komunistične totalitarne vlade, ter opozarjati na nevzdržno stanje v domovini in na težke posledice tega režima na političnem, gospodarskem in socialnem področju. Kakor smo med vojno neomajno upali na poraz okupatorjev, smo bili tudi vseh petinštirideset let zdomstva prepričani o končnem propadu komunističnega sistema v Sloveniji in po svetu.

Ves čas svojega delovanja v tujini je SNO, ob sodelovanju organizirane slovenske skupnosti v svetu, pospeševal poleg pričevanja o resničnem poteku revolucije na Slovenskem, tudi seznanjanje svetovnega javnega mnenja s celotno slovensko narodno problematiko. Politična emigracija je brez vsake podpore in le s sredstvi, ki so si jih pritrkali po svetu razseljeni rojaki, živela naprej svoje demokratično slovenstvo. Ne-

šteto spisov, stotine knjig izpričujejo to delovanje. Vsa ta dolga desetletja je bil SNO edini politični predstavnik slovenstva v tujini.

Zdaj, ko so naši rojaki v domovini dosegli politično svobodo in suverenost, je naloga SNO izpolnjena. Plamenico slovenske demokratične ureditve in državne samostojnosti, katero je dolgo vrsto let osamljeno hranil po vseh kontinentih sveta, predaja v roke legitimnih slovenskih oblastim.

Ob tem pomembnem trenutku se člani SNO s spoštovanjem spominjamo vseh tistih, ki so dali življenje, da bi bil slovenski narod prost vsakega totalitarizma. Spominjamo se rojakov, ki so se med prvimi v Evropi zavedali nevarnosti komunizma, se mu uprli in v tem boju dali svoje življenje, ter vseh, ki so med revolucijo in po njej bili zvesti svojemu narodu, veri in demokratičnemu prepričanju. Spominjamo se slovenskih parlamentarcev, ki so dne 3. maja 1945, ob prisotnosti škofa Gregorija Rožmana, na zasedanju slovenskega parlamenta razglasili narodno državo Slovenijo, takrat še v okviru federativne Jugoslavije; predvsem pa oživljamo spomin na nepregledne vrste vaških stražarjev, četnikov (slovenskih - op. ur.) in domobrancev, ki so združeni v Slovenski narodni vojski, vojaško nikdar premagani, a naposled izdani, odšli na pot zadnjega junaštva in mučenja.

Izrekamo zahvalo vsem rojakom, ki so podpirali in omogočali naše delo skozi skoraj pol stoletja zgolj iz zavesti, da med Slovenci krik po svobodi ne sme zamreti, da je treba ohranjati v tujini slovenski glas in prisotnost, dokler ni dano Slovincem doma, da bi spregovorili. Pri tem mislimo še posebno na sodelavce, ki jim ni bilo dano dočakati dne, zaradi katerega so prevzeli nase težo in trpljenje zdomstva. Med vsemi javnimi delavci, katerih edina gonilna sila je bila ljubezen do slovenstva, naj omenimo bivše predsednike SNO Jožeta Basaja, Miha Kreka, Miloša Stareta. Posebno priznanje gre učiteljem in vzgojiteljem, ki so sledili eni prvih prošnji SNO in se žrtvovali za slovensko mladino od vetrinjskega polja pa prek begunskih taborišč in izseljenstva vse do danes; zahvala pa tudi duhovnikom, ki so nas ta čas spremljali, nas vzpodbujali in duhovno podpirali.

Čutimo dolžnost, da izrečemo priznanje tudi rojakom, ki so v domovini na kakršnemkoli področju s svojim delom ali le s tiho zvestobo ohranjali med ljudstvom živ čut za svobodo in slovenstvo.

Zavedamo se, da gotovo nismo storili vsega, kar bi

morali, da je bil način našega dela lahko kdaj manj primeren, vendar vemo, da se nismo motili v načelih. Niso se motili tisti, ki so tvegali življenje v prepričanju, da je bil komunizem tedaj od vseh družbenih zmot za narod najbolj nevaren. Danes spoznava to ves svet, ljudje pa, ki so odgovorni za narodno tragedijo in njihovi nasledniki, se sprenevedeno skrivajo za praznimi besedami.

Za naš narod je nastopila doba demokracije in politično delo postaja dolžnost vseh državljanov. Vsakemu Slovencu, doma in po svetu, je na prosto dano, da deluje tudi na tem področju po svojem prepričanju in vesti.

Prepričani smo, da bo slovenska demokratična oblast nekoč priznala pomembnost delu, ki ga je za širjenje slovenskih interesov v svetu opravila politična emigracija. To so temelji slovenske prisotnosti v svetu, ki so lahko za naš narod srečna posledica velike nesreče. Od modrosti slovenskih državljanov je odvisno, da se ta enkratna priložnost za narod ne izgubi.

Čeravno je končana naloga zdomstva kot opozicija totalitarnemu in centralističnemu režimu, vaša naloga, rojaki, ki živite v svetu, ne bo nikdar končana.

Ne bo konca sodelovanja pri gradnji slovenske narodne skupnosti, ne bo konca odgovornosti za pričevanje o tem, kar ste preživeli vi in vaši predniki, pa tudi ne za nadaljevanje slovenske prisotnosti v svetu. Ohranjajte in predajajte zavest, da ste s svojimi potomci del slovenskega naroda, da imate pravico in dolžnost uveljavljati se v slovenski narodni skupnosti kot njen enakoveren del. Politično sledite strankam, ki so vas vodile skozi vsa leta zdomstva in se po njih

vključujte v slovensko politično stvarnost. Še predno je z zakonom o dvojnem državljanstvu dana možnost, da posežete aktivno v slovensko politično življenje, je slovenska zdomska skupnost lahko izredno pomemben dejavnik za razvoj celotnega narodnega občestva.

Združeni v svoje organizme, ki ste si jih ustvarili v petinštiridesetih letih prisilnega zdomstva, bodite sicer povezani z vsemi rojaki po svetu in v domovini, a ohranjajte vendar svojo posebno dragoceno identiteto. Ostanite samozavesten subjekt v slovenskem in v svetovnem dogajanju in skrbno bdite, da ne bodo našemu narodu nikdar več zavladaale protinarodne in neslovenske sile.

Naloga Slovenskega narodnega odbora je opravljena in podpisani s to izjavo zaključujemo skoraj polstoletno obdobje njegovega delovanja. Sloveniji, domovini vseh Slovencev, želimo vse dobro! Odslej je naša skupna naloga, da jo gradimo in branimo, ne glede na kraj našega bivanja. Slovenski demokratični vladi, ki je legitimna oblast na Slovenskem, izrekamo svoje priznanje in vdanost kot svobodni in svobodoljubni državljani.

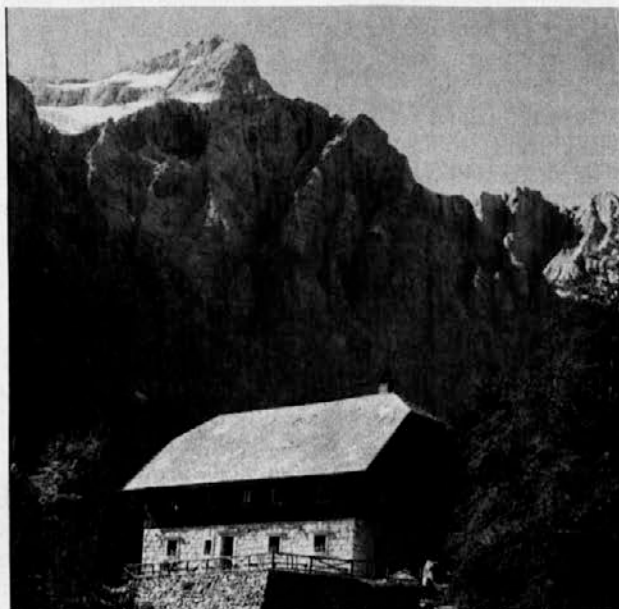
V zdomstvu, 26. junija 1991.

**Rudolf Smersu (SLS) –predsednik**

**Anton Komotar (SDS) – podpredsednik**

**Peter Urbanc (SDS) – tajnik**

**Katica Cukjati (SLS), Peter Klopčič (SLS), Marko Kremžar (SLS), Marjan Loboda (SLS), Jože Melaher (SLS), Vladimir Menart (SDS), Julij Savelli (SLS), Feliks Urankar (SDS), Ljenko Urbančič (SDS).**



**Aljažev dom  
/1015 m/  
pod očakom  
slovenske  
dežele –  
Triglavom  
/2863 m/**

BILO je lani konec maja, ko sem dobil pismo od dr. Janeža: "... Ne morem več ozdraveti. Lahko se še vleče, če ne pride vmes kaj posebnega; potem bo šlo hitreje ... Tu nihče nič ne ve, to je le za Vas. Če se Vam zdi vredno, pridite za nekaj dni, bom zelo vesel ... " Meseca junija sem šel k njemu za nekaj dni. Kot glavni zdravnik lotungške bolnišnice je še vedno vse upravljal. Rekel mi je: "V jeseni bo pa kriza." Vesel sem bil, da sem ga videl še zdravega, vendar mi o svoji boleznini hotel pripovedovati. Tretji dan sem moral na postajo in z železnico nazaj v Taipei. Naročil mi je, da ni treba nikomur nič praviti, stisnil mi je roko in dejal: "Vidiva se pa drugič tam gori."

Pisal mi je že preje: "Ko pri vas bije ura osem zjutraj, je pri nas ob desetih zvečer." Bilo je v četrtek 11. oktobra ob devetih zjutraj, ko me pokliče nekdo po telefonu: "Tukaj Lotung - Taiwan." Pove svoje ime in da je predstojnik reda kamilijancev ter pravi: "Danes zjutraj je umrl 'doktor Fan', dr. Janez Janež. Je rekel, naj vas pozdravim." Vprašal sem ga, kaj je bil vzrok smrti, pa je odgovoril: "Pljuča."

Novica me je kar zrušila. Bila sva prijatelja, rad mi je pripovedoval o svojem življenju. Bil je doma iz Dolskega pri Ljubljani, sin kmečke družine. Iz ljubljanskega Marijanišča je hodil na klasično gimnazijo in mati je mislila, da bo šel v bogoslovje. Pa se je vpisal na medicinsko fakulteto ljubljanske univerze. Ko je to dovršil, je šel v Zagreb, na Dunaj in v Graz. Na tamkajšnji univerzi so se ga leta 1988 spomnili z zlato doktorsko diplomom in jo dali v roke njegovemu bratu Karlu.

Vsa leta domače komunistične revolucije je delal v ljubljanski bolnišnici. Njegov šef je bil dr. Robert Blumauer. Zelo se je zameril dr. Lavriču, ki je zbiral mesečne prispevke za Osvobodilno Fronto, vendar mu dr. Janež za te namene nikoli ni nič dal. Pozneje mi je pripovedoval, da bi ga gotovo obesili, če se maja leta 1945 ne bi umaknil.

Božja pota so bila drugačna. Kot zdravnik-kirurg se je ob umiku domobrancev pridružil tem fantom in z bolniško enoto prišel na postajo Pliberk. Tam je videl, kako Angleži izdajajo naše fante komunistom. Njegova enota je bila zadnja v vrsti. Brž je skočil na njivo, kjer je rasla rž. Streljali so za njim, vendar je ostal tam mirno do noči, se počasi izvlekel in po dveh dneh pripotoval do Vetrinja ter povedal komandi vso tragiko: izdali so nas Angleži, fante vračajo domov in ne v Italijo. Njemu so verjeli.

Tam v rži se je Bogu zaobljubil, da bo posvetil svoje življenje misijonom, če ga reši. Nekaj časa je še ostal pri naših beguncih, leta 1947 odpotoval v Rim in v Argentino, od tam pa na Kitajsko k slovenskemu salezijancu misijonarju Kerecu, kjer je ostal štiri leta. Tam

## DR. FAN

Ob spominu  
na dr. JANEŽA  
JANEŽA,  
pokojnega  
laičnega  
misijonarja  
med  
Kitajci



se je že naučil malo jezika in uredil majhno ambulanto, ko so prišli komunisti, ga zaprli in postavili na mejo. Šel je brez vsega v Hongkong in se pridružil kamilijancem. Leta 1952 so odšli v majhno mesto Lotung na otoku Taiwan. Tam si je uredil majhno sobo in kmalu so ljudje zvedeli, da imajo med seboj dobrega zdravnika.

Ko sem leta 1960 tja prvič potoval po železnici, je prisedel k meni, tujcu, nek Kitajec. Spregovoril sem: "Lotung." Razumel je besedo "doktor" in mi govoril o nekem "doktorju Fanu", odpenjal svojo srjaco in mi kazal, kje je bil operiran. Ko se z Janežem snideva, ga vprašam, kdo je ta "Fan". In pravi: "To sem pa jaz!" Komaj nekaj časa govoriva, že ga nadleguje neka žena in ga vleče v stran. Pa slišim našega doktorja, kako ženo slovensko vprašuje: "Kaj si pa jedla?" Govoril je z menoj po naše in medtem čisto pozabil, da je med Kitajci.

Živel je v majhni sobi, tja so mu iz bolniške kuhinje prinesli malo riža. Spočetka je bil čisto sam v bolnišnici, ki so jo kamilijanci počasi zgradili. Sam zase ni zahteval ničesar. Pozneje so mu poklonili majhen avto, da se je lahko kako nedeljo popoldne peljal na sprehod. Zvečer po mnogih operacijah sem ga videl, kako se je utrujen sprehajal po dvorišču in molil rožni venec. Nikoli ni šel nikamor na počitnice. Večkrat sem ga vabil, naj nas pride pogledat v Ameriko ali v Kanado, pa ga ni bilo.

Pripovedoval mi je, kaj je njegova mati delala doma z ržjo. Semena je dala v lončke in ko je rž zrasla, jo je zalivala na oknu in govorila: "Hvala ti, ker si mojega sina rešila!"

Kamilijanci so pred dvema letoma že vse pripravili, da bi naš dr. Janez prejel Nobelovo nagrado. Pa je odločno odklonil. Sam sem videl, kako je prihitel, ko so odrasli sinovi pripeljali bolnega očeta pred bolnišnico. Doktor Fan ga je sam vzel v naročje in ga nesel v sobo na posteljo. Povabil me je zjutraj, ko je hodil od bolnika do bolnika. Tedaj sem videl, kako ga vsi spoštujejo. Govoril jim je, da so se smejali. Kasneje pa je že z večjo grupo zdravnikov hodil od sobe do sobe. Mislim, da ga bodo vsi zelo pogrešali.

Doktor Fan je bil znan po vsem Taiwanu. Ljudje so mu zaupali. V nekem pismu iz leta 1972, ko je bila

bolnišnica še majhna, mi je pisal: "Letos sem opravil 276 operacij. Če odračunamo nedelje, to pomeni deset operacij dnevno. Nič ni treba sporočati, če pride te – enostavno pridite in če ne bom pri nožu, vas pridem na kolodvor počakat."

Bog ga je rešil in Bog ga je hotel imeti tam na Taiwanu, kjer je dovršil svoje poslanstvo. Sebe je imel za laičnega misijonarja, za pričó Jezusove ljubezni do bolnikov. Bil je član Molitvene zveze za domovino.

Dr. Janez Janež je bil rojen na Dolskem pri Ljubljani sredi januarja 1913. Umrli je 11. oktobra 1990 v Lotungu na Taiwanu. Bog naj mu bo plačnik!

P. KALIST LANGERHOLZ OFM



Skromna slika posledic vojaškega pustošenja po naši Sloveniji / Črni Vrh nad Idrijo/

# Slovencem in Slovenkam

RADO BORDON /Iz Sodobnih sonetov/

Slovenija ljubljena, moja država,  
ki nádte so spravili se generali,  
po zemlji slovenski zločinsko divjali:  
še zmeraj si trdna, še zmeraj si zdrava!

Ponosno vihra nam slovenska zastava,  
pod njo kot en mož smo Slovenci se zbrali;  
čeprav kar naprej nam grozijo šakáli,  
pri nas uveljavlja se naša postava!

O, upajmo, da se ohranil bo mir,  
ki v njem naj obnavljali bi ruševine!  
A vendar: nevarnost še zdaleč ni mimo...

Na póti nas čaka še mnogo ovir,  
zató pa med nami, v korist domovine,  
za óslovo senco prepir opustímo!



## SVETOVNI SLOVENSKEGA KONGRESA

**ZAČETEK KONGRESA** je bil po svoje naravnost simboličen. Ko je zvezna vojska začela vojno proti Sloveniji, so v Cankarjevem domu v Ljubljani v četrtek /27. junija 1991 - op. ur./ prvič v zgodovini sedli skupaj predstavniki Slovencev z vsega sveta. Prvi Svetovni slovenski kongres je tokrat vendarle uspel združiti vseh pet Slovenij. Ta dežela je bila namreč po mnenju nekaterih zaradi vsemogočih razlogov, tudi političnih, razdeljena na pet delov: na matično Republiko Slovenijo, na zamejsko Slovenijo, na staroizseljensko Slovenijo, na emigrantsko Slovenijo in na zdmsko Slovenijo. Vse te "Slovenije" so zdaj simbolično združene v okviru SLOVENSKEGA KONGRESA in zdi se, da so Slovenci z vsega sveta strnili svoje vrste ravno pravi čas. (Iz ljubljanskega Nedeljskega dnevnika)

ŽE zdavnaj načrtovan, sedaj prvič uresničen. Toda prav v dnevih, ko je po rojstvu mlade države Slovenije jugoslovanska armada spočela agresijo nad našo deželo in njenimi prebivalci. Vsemu nakljub je Kongres zasedal dva polna dneva, 27. in 28. junija; načrtovan je bil od srede do nedelje. Bilo bi razveseljivo, če bi Kongres mogel uresničiti pester program in bi naši rojaki - od Avstralije do Amerik in Evrope - doživeli tudi mirne čase in vse prelesti naše dežele. Samostojna Slovenija - prevelika je ta beseda, da bi jo bili res vredni brez žrtev. Zato velika zahvala vsem, ki so se kljub daljavam zbrali v domovini ter z nami delili veselje in bolečino!

Od 200 napovedanih zastopnikov in 250 gostov se mnogi zaradi nenadnih sprememb niso mogli udeležiti ustanovnega Svetovnega slovenskega kongresa. Kljub temu je odlično legitimiral ustvarjalnost naših rojakov. To kulturno dogajanje se ni omejilo zgolj na dva polna dneva zborovanja v Cankarjevem domu: njegov domet je bil veliko širši, predmetno in časovno. Vrstile so se že prej razstave umetniških del, slovenskega tiska v zdomstvu po letu 1945, predstavitev zdmske literature. Dan pred slovesnim začetkom v Cankarjevem domu pa je bilo v Gospodarskem razstavišču srečanje slovenskih gospodarstvenikov.

Pri uvodnem delu Kongresa v Cankarjevem domu je bil tudi politični vrh slovenske države: Milan Kučan z nekaterimi člani predsedstva ter večje število ministrov. V imenu Cerkve na Slovenskem je delegate iz 21-ih držav pozdravil tudi ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Po pozdravnem nagovoru predsednika Kučana so se vrstila zanimiva razmišljanja Slovencev iz najrazličnejših koncev sveta: o dosedanem razvoju zamisli o Svetovnem slovenskem kongresu,

o začetkih in rasti zamisli, o namenih ter sedaj trajne slovenske ustanove sta govorila predsednik iniciativnega odbora Bojan Brezigar ter predsednica Konference za Slovenijo Spomenka Hribar.

V drugem kongresnem dnevu je bilo načrtovano delo v štirinajstih sekcijah (kulturna, znanstvena, pravna, zgodovinska, teološko-etnična, etnološka, zdravniška, študentska in druge). Zadnji dan so delegati potrdili nov Statut Kongresa. Za predsednika je bil izvoljen Bojan Brezigar, štirje podpredsedniki pa so iz slovenskih skupnosti Avstrije, Nemčije, Amerike in Slovenije.

V mozaiku predavanj in pogovorov je izstopala misel, ki jo je povedal dr. Pregelj, Slovenec iz Washingtona, ZDA: "Ne vprašuj, kaj bo tvoj narod storil zate; vprašaj, kaj boš ti storil za svoj narod!" - jz

Poleg nekaj zasebnih udeležencev iz Avstralije, je med 170 zastopniki posameznih Konferenc Svetovnega slovenskega kongresa 14 delegatov Avstralske slovenske konference. Marjan Kovač (ACT) je bil delegat po svoji službi kot predsednik Avstralske slovenske konference. Naj naštejem ostale delegate v abecednem redu po doslej formiranih Narodnih svetih: za ACT Cvetko Falež in Marija Falež; za NSW Alfred Brežnik, Lojze Košorok in Dušan Lajovic; za Vic. Elica Rizmal, Vinko Rizmal in p. Niko Žvokelj; za Qld. Stanko Heric, Tončka Heric in Marica Podobnik; za S. A. Janez Ritoc; W. A., kjer Narodni svet šele nastaja, je zastopal tam živeči Slovenec in član viktorijskega Narodnega sveta Ferdo Pestotnik. - Z ostalimi delegati so sodelovali v raznih komisijah in z javnim glasovanjem sprejeli Statut, program in resolucijo o delovanju Svetovnega slovenskega kongresa.



# SV. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,  
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,  
St. Raphael Slovene Mission,  
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160  
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)  
Telefon: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne  
St. Raphael Convent,  
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160  
Telefon: (02) 682 5478*

**POROKI** – John Bogolin, Barrack Heights, NSW, sin Vinka in Štefanije r. Benčin, rojen v Wollongongu in krščen v Port Kembla, in Maureen Phyllis Gallagher iz Figtree, NSW, hčerka Williama in Phyllis r. Harman, rojena v Waratah in krščena v Orange, NSW. Priči sta bila Matthew Robert Mastranini in Narelle Wood. Slovenska cerkev Vseh svetnikov, Figtree, 15. jun. 1991. – Sonja Plešec, Kingsford, NSW, hčerka Andreja in Mire r. Zidanšek, rojena v Sydneyu in krščena v Paddingtonu, in Jason Alan McCarthy. Priči sta bila Todd Pritchard in Julie Mateer. Župna cerkev Naše Gospe od Presvetega Srca, Kensington, NSW, 15. jun. 1991.

Obema paroma želimo, da jih vselej spremlja božji blagoslov!

**POKOJNI** – Dne 25. junija 1991 je v Woodport Nursing Home, Erina, NSW, umrla MARIJA CENČIČ r. Komonjar. Pokojnica je bila doma iz vasi Robedišče pri Gorici, rojena 30. avgusta 1918. Poročila se je v farni cerkvi Logje s Pavlom Cenčičem, ki je umrl 19. oktobra 1985. V Avstralijo sta prišla leta 1949 na ladji "Gen. Stuart". Najprej sta živela v Fairfieldu, nato v Granville, končno pa v Concordu. Imela sta polno mero križev. Pred leti jima je umrl otrok v detinskih letih. Marija pa je dolga leta bolehalo za hudim revmatizmom, da so ji morali s številnimi operacijami popravljati iznakažene ude. Zadnje leto je bila ves čas v bolnišnici, ali pa v domu za ostarele. Kadar sem jo obiskal, me je njeno stanje spomnilo na sveto-pisemskega Joba, ki ga je Bog težko preizkušal s trpljenjem. Kot Job je tudi naša Marija vdano prenašala trpljenje, četudi se ji je marsikdaj zdelo, da je njena mera prevelika, a kljub temu je vselej spet našla vdanost. – Pogrebna maša je bila opravljena za pokojnico v isti cerkvi kot pred šestimi leti za moža Pavla (cerkev sv. Ambroža, Concord West, in sicer v petek 27.

junija – torej tistega usodnega datuma, ko smo trepetali in molili za našo drago domovino, nad katero se je zgrnila vojna vihra. Pokopali smo Marijo poleg moža na katoliškem livadnem pokopališču v Rookwoodu. – V Avstraliji zapušča pokojnica hčerko Sonjo, po poklicu učiteljico, ki živi z možem Rajmundom (Cummings) v Kulnuri, NSW. Obema naše sožalje, pokojne Marije pa se spomnimo v molitvi. Ob enem pa molimo tudi za naše bolnike: naj bi vsi našli smisel svojemu trpljenju ter ga vdano prenašali. Marija pa naj počiva v božjem miru, ki si ga je res zaslužila v svoji boleznii.

**POPRAVEK** – V junijski številki je bil objavljen krst Aster-Staterjeve hčerke. Pravilno se glasi Nataša in ne Natasha. Za napačno objavo prosimo oprostčenja.

**VNEBOVZETJE MARIJINO**, v četrtek 15. avgusta, je zapovedan praznik. Praznična maša bo pri nas ob pol enajstih dopoldne – čas, ko se ob četrtkih v naši cerkvi sestaja molitvena skupina Srca Jezusovega. Druga sveta maša tega dne pa bo zvečer ob sedmih.

**WOLLONGONG-FIGTREE** ima v avgustu sveto mašo na nedelji 11. in 25. avgusta. Pred mašo je navadno pevska vaja, tako za odrasle kot za mladino. Mladinski zbor "Zlati glas" se pripravlja za nastop na 17. mladinskem koncertu v Canberri, na soboto 5. oktobra.

**CANBERRA** pride za slovensko mašo na vrsto dne 18. avgusta. Kraj je cerkev sv. Petra in Pavla, Wisdom Street, Garran, čas pa ob šesti uri zvečer. – Vsaka tretja nedelja v mesecu je torej rezervirana za canberrske rojake. Vsaj enkrat na mesec se potrudite in pridite k slovenski maši, čeprav greste – v kolikor greste – ostale nedelje v avstralsko cerkev. Kako so naši predniki spoštovali nedeljsko mašo: pustili so vstran vse drugo in praznično oblečeni napravili mnogi zelo dolgo pot do cerkve. Pa boste rekli, da so se časi spremenili. Točneje je reči: MI smo se spremenili in nam je vse preveč in odveč. Pa nismo nič manj potrebni maše, kot so jo bili potrebni naši predniki.

**SREČANJE** bolnikov in upokoencev bo spet v četrtek 15. avgusta, na praznik Marijinega vnebovzetja. Po maši ob pol enajstih bo v dvorani kosilo in srečanje. Skušajte nuditi prevoz kakemu rojaku, ki drugače ne more priti. Storili boste dobro delo.

**17. MLADINSKI KONCERT**, letos v Canberri. Prireditelj so vsa tri naša verska središča, letošnji orgahizator sydneyško versko središče sv. Rafaela, gostitelj letošnjega koncerta pa Slovensko društvo v Canberri. Prireditev bo v društveni novi dvorani, 19. Irving St., Phillip, ACT. in sicer v soboto 5. oktobra ob štirih

popoldne, skupna sveta maša pa naslednji dan (nedelja 6. oktobra) ob 9.30 dopoldne v isti dvorani. Za ples in zabavo po koncertu igra ansambel LIPA iz Wollongonga.

Za prenočišča vam priporočamo, da si sami rezervirate v enem ali drugem motelu, ki nam nudita uslugo po zmernih cenah. Prvi je **The Heritage Motel**, 203 Goyder Street, Narrabundah, ACT, 2604 (Telefon 06 295-2944, Fax 06-239-6310). Drugi pa je **Sundown Village Motel**, Jerrabomberra Ave., Narrabundah, ACT, 2604 (Telefon 06 239-0333, Fax 06-239-0288). V obeh motelih pri rezervaciji omenite, da ste udeleženci "Slovenian Youth Concert"-a.

V primeru, da si boste rezervirali prenočišče v kakem drugem motelu, morate sami preskrbeti za prevoz med motelom in Slovenskim klubom.

Glavna vaja za vse nastopajoče bo v soboto od 1 do 3 ure popoldne.

Za otvoritev koncerta bodo združeni zbori zapeli slovensko in avstralsko himno. Pri maši naslednji dan pa bo skupna vstopna pesem "Kristus, Kralj mladine", Aleluja po drugem berilu in pa zaključna pesem "Here I am, Lord".

Pravila pri sestavljanju sporeda so podobna kot pretekla leta: vsaka skupina ima največ tri točke, od katerih sme biti ena v drugem jeziku. Cerkveni zbor naj zapoje vsaj dve pesmi z versko vsebino. Solisti nastopajo največ z dvema točkama. Vse lepo prosimo, da se za nastop dobro pripravite ter se držite gornjih pravil.

Za nastop prijavite tako skupine kot posamezniki svoj spored najkasneje do 15. septembra v vašem verskem središču ali pa naravnost na St. Raphael Sloven-

ian Centre, P.O.Box 280, Merrylands, NSW 2160 (Telefon 02 637-7147, Fax 02-682-7692).

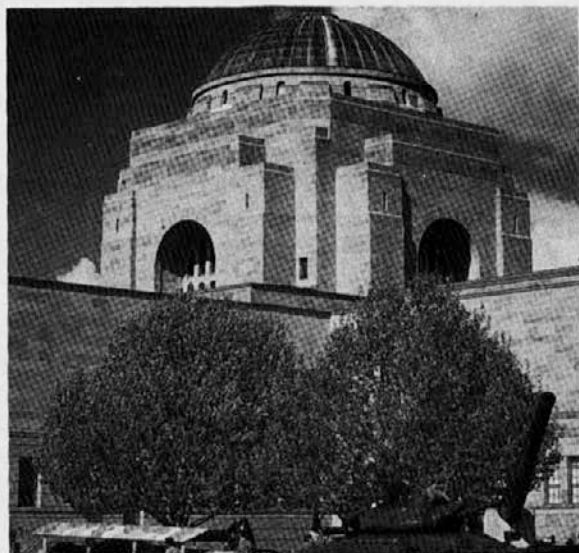
Še nekaj! Za hrano je preskrbljeno takole: v soboto in nedeljo nudi zajtrk canberrski Slovenski klub vsem brezplačno, na dan koncerta pa gosti nastopajoče z večerjo naše versko središče. Sicer pa bo kuhinja v klubu ves čas odprta.

**OBISK ŠKOFA PIRIHA** ima za nas isti spored, kakor smo ga objavili v zadnjih dveh številkah Misli. Morebitne spremembe bodo objavljene v avgustovi številki, ali pa po pismih posameznim krajem. Upajmo, samo, da obisk ne bo preložen zaradi razmer doma na kak poznejši čas.

**STOJNICA** bo spet na vrsti v petek 6. septembra. Hvala vsem, ki sodelujete. Omenim naj, da smo imeli 15. junija **GARAGE SALE**, ki je prispeval v prid sklada za obnovo zvonikov lepo vsoto 1,306.10 dolarjev.

**SKLAD ZA OBNOVO ZVONIKOV** počasi a lepo napreduje. Do 16. julija je dosegel vsoto 9,131 dolarjev. Tu so vključeni tudi darovi posameznikov z izrecnim namenom "za zvonike", dalje vse druge nabirke na prve nedelje v mesecu od januarja do julija letos, enako doprinos stojnic, Garage Sale, Car Rally, Baby Photo Contest, Fashion Fair, prispevek igralske družine itd. Delo na zvonikih se bo pričelo sredi avgusta, cena za obnovo obeh pa bo 20,500.- dolarjev. Upajmo, da bodo rojaki še naprej prispevali v ta namen. Tudi "Guessing Competition" ki ga je organizirala Mrs. Eleanora White, in veliko nagradno žrebanje v organizaciji naše mladinske skupine, bosta precej pripomogla h kritju stroškov obnove zvonikov.

P. VALERIJAN



Canberra, ACT:  
War Memorial  
– Spomenik padlim  
in obnem tudi  
odlično urejen  
ter zelo obiskovan  
vojaški muzej

# IZPOD TRIGLAVA

25. JUNIJ bo v slovenski zgodovini zapisan z zlatimi črkami, kljub vsemu nepričakovanemu, kar mu je sledilo: **demokratsko izvoljena vlada je razglasila SLOVENSKO SAMOSTOJNOST**. Tako je odločila volja ljudstva na plebiscitu 23. decembra 1990. Zato pa je bilo tudi navdušenje celotnega naroda ob proglasitvi nepopisno, nekaj, kar moreš samo doživeti. Oglasili so se zvonovi po vseh slovenskih cerkvah, rakete so švigale v nebo in osvetljevale poletno kresno noč nad Ljubljano. Pred palačo skupščine je zaplapolala končno slovenska zastava, na kateri se je odražal novi slovenski grb. Nadomestil je petokrako zvezdo, krvavo tujko z Vzhoda, prav nič slovensko, ki je proti volji ljudstva strašila na zastavi dolgega pol stoletja.

Žal veselje ni trajalo dolgo. Sovražnik naše narodne svobode je sprožil vse demonske sile. Prišel je v imenu lažnega "bratstva in edinstva" s tanki, oklepniki in letali ter začel trositi smrt in uničenje. Ponovila se je svetopisemska zgodba o Davidu in Goljatu. Miroljubni slovenski narod je dokazal, da je volja po svobodi nepremagljiva, pa naj bi jo narodu branil ves svet. Kljub razočaranju nad demokratskimi silami je narod vzdržal in prepričani smo, da bo tudi končna zmaga njegova. Svoboda mu pripada po božjih in človeških zakonih.

**PO OCENAH** slovenske vlade je škoda, ki jo je povzročila agresija Jugoslovanske armade, večja od 2,7 milijarde dolarjev. Že samo materialna škoda je ogromna, saj je uničenih s tanki 550 kilometrov cest, veliko število stanovanjskih objektov, njiv in travnikov. . . Samo na obmejnih prehodih je 156 milijonov dolarjev škode. Najbolj občutna škoda je v Gornji Radgoni, kjer se je tankovska enota dobesedno izživljala nad zasebnimi stanovanjskimi

Melbournskim Slovincem se priporoča  
**KAMNOSEŠKO PODJETJE**

**LUCIANO VERGA & SONS**  
ALDO and JOE  
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,  
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:  
359 1179  
A.H.: 470 4095



Vsa  
dela so  
pod garancijo!

poslopi. Prvi izstrelak iz tankovskega topa pa je bil namenjen zvoniku farne cerkve in mu je uničil streho.

Seveda pa so občutno prizadeti tudi zdravstvo, trgovina, kmetijstvo, energetika in turizem. Prav v tej zadnji panogi je tudi največja posredna škoda zaradi odpada letošnje turistične sezone. V tem je Slovenija letos izgubila 800 milijonov dolarjev.

Vseh gospodarskih posledic oborožene agresije se niti ni mogoče zaznati, saj so se šele zdaj začele kazati. Normalne gospodarske poti so zaradi cestnih blokad proti tankom in uničenja neuporabne, tuji gospodarstveniki čakajo na politične pravne odločitve, ipd. Z vsem tem izgublja Slovenija težke milijone, ki bi jih za začetek svoje samostojnosti tako zelo potrebovala. Padec družbenega proizvoda naj bi znašal 1,2 milijarde dolarjev.

**RDEČI KRIŽ** v Ljubljani je zbral do 7. julija sledeče podatke: Ujetih pripadnikov Jugoslovanske armade (JA) je 2,405; ujetih pripadnikov zvezne milice je 131; ujete civilne osebe so 3.

Ranjenih pripadnikov JA je 163; ranjenih pripadnikov Teritorialne obrambe (TO) je 89; ranjenih miličnikov je 22, ranjenih civilistov pa 39 (eden od teh je tujec).

Mrtvih ima Jugoslovanska armada 39, slovenska Teritorialna obramba 4, miličniki 4. Mrtvih civilistov je 15, deset od teh tujcev.

Ko to pišem, še nimam v roki, kako so te številke narasle po gornjem datumu.

**NOVOMAŠNIKOV** ima letos Slovenija devetnajst in marsikatera večja dežela nam jih zavida. Bogu smo lahko hvaležni zanje. Posvečenja so se vršila v redu, z novimi mašami pa je bilo že težje ter je marsikaj zaradi vojnih razmer odpadlo od tradicionalnih novomašniških slovesnosti.

Imena novomašnikov s kraji novih maš (navadno je to tudi kraj rojstva) po abecednem redu: Martin Gašparič, minorit, Ptuj (Sv. Jurij); Blaž Gregorc, radovljica; Danilo Holc, minorit, Ptuj (Sv. Jurij); Matej Kobal, Idrija; Bojan Korošak, Ljubljana (Sv. Peter); Ivan Krajnc, Sv. Bolfenk v Slov. goricah; Matjaž Križnar, Preddvor; Pepi Lebreht, frančiškan, Sv. Trojica v Slov. goricah; Fredi Mlinarič, Tišina; Robert Petkovšek, Godovič; Slavko Rebec, Št. Peter – Pivka; Niko Rupnik, Črni vrh; Marko Senica, kapucin, Ljubljana (Štepanja vas); Franc Šenk (Predoslje in Buenos Aires, Argentina); Franc Šenk, salezijanec, Šenčur; Jože Tomšič, Mirna na Dolenjskem; Bogdan Vidmar, Col; Andrej Vuga, frančiškan, Kostanjevica pri Novi Gorici; Fonzi Žibert, Studenec pri Sevnici.

Šest od letošnjih novomašnikov jih izhaja iz mesta, drugi pa prihajajo iz podeželja. Njihove domače druž-



ne so številnejše od slovenskega povprečja, saj se je v njih rodilo povprečno 4,5 otrok. Eden novomašnikov izhaja iz družine z enajstimi otroki, dva iz družin s sedmimi otroki, eden pa je edinec. Tretjina novomašnikov je obiskovala cerkveno srednjo šolo, drugi pa imajo končane različne državne srednje šole.

Tudi avstralski Slovenci želimo letošnjim našim novomašnikom vztrajnosti na začetni poti. Spremljale jih bodo tudi naše molitve.

**NA BOMBARDIRANEM** ljubljanskem letališču Brniku sta tragično končala dva mlada avstrijska fotoreporterja. Nick Vogel in njegov kolega Norbert Werner, ob stara komaj 23 let, sta zgorela v terenskem avtu tipa huango med letalskim napadom. Prvi je sin avstrijske gledališke igralka Gertraud Jesserer. Tudi sam se je hotel posvetiti igranju ter je nastopal že v dveh filmih, potem pa se je odločil za nevarno vlogo fotoreporterja. Snemal je že v Afganistanu, Pakistanu, v Afriki in na Irskem, v Romuniji in ob uporih v vzhodnem delu Berlina. Povsod v hudi nevarnosti, a povsod je srečno odnesel pete ter svoje zanimive fotografije. Smrt ga je nepričakovano dotekla – v Sloveniji.

**PREŠERNOV TRG**, med tromostovjem in frančiškansko cerkvijo – svoj čas se je imenoval Marijin trg – bo kulturni spomenik, je odločil izvršni svet skupščine občine Center. Splošno je mnenje, da je bila ta zaščita potrebna, saj bo v bodočnosti preprečila razne neodgovorne posege v njegovo urbanistično in arhitektonsko celoto. Je pa izrecno rečeno, da zaradi imena "kulturni spomenik" ne bo postal mrtev prostor. Še vedno bodo dovoljene nekatere uporabe prostora, seveda pa bodo morali uporabniki upoštevati stroga pravila.

**TROMOSTOVJE**, ta simbol ljubljanskega mesta, pa bo drugo leto praznovalo svojo šestdesetletnico. Obnovo so že pred časom začeli. Letos so prenovili 640 stebričkov, 20 luči in 300 krovnih plošč, kakor tudi stopnišče do sanitarij. Razumljivo, da je bilo vse storjeno strogo po originalnih Plečnikovih načrtih.

**MARIBOR** je dobil novo porodnišnico s 96-imi posteljami, ki je zrastle iz tal po zaslugi samoprispevkov darežljivih Mariborčanov. Sobe so dve- in triposteljne ter bodo v njih ločeno uživale zdravniško oskrbo nosečnice, porodnice in ženske s težavno nosečnostjo.

K slovesnosti odprtja so povabili tudi mariborskega škofa Krambergerja, da je novo stavbo blagoslovil.

**PRVA GENERACIJA** – 270 fantov-vojakov slovenske teritorialne obrambe, je bila zaprisežena v prvih dveh junija. Slovesnost je bila v učnih centrih na Igu v Prekah ob navzočnosti Milana Kučana, Franceta Bučarja, Janeza Janše, Igorja Bavčarja ter častnikov in podčastnikov TO.

Misli, Julij 1991



THE SLOVENE LETTER

je nova informativna revija, ki jo izdaja  
**AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA.**  
Se želite seznaniti z njeno vsebino?

Sporočite nam svojo željo in vam pošljemo zadnjo številko brezplačno na ogled. Potem pa sami odločite, ali se boste nanjo naročili.

**SLOVENSKO PISMO** je edina revija te vrste v Avstraliji. Prinaša obilo informacij o tekočih dogodkih v Sloveniji ter med Slovenci v Avstraliji in tudi drugih zanimivosti. Izhaja šestkrat na leto. Berite, ne bo vam žal!

Naročila pošljite na:

UPRAVA/ADMINISTRATION

Alfred Brežnik

P. O. Box 188

COOGEE, NSW, 2034, AUSTRALIA

Tel: (02)15 19 3933 - Fax: (03)550 1378

Prisega prvih slovenskih vojakov se glasi: Slovesno prisegam, da bom branil samostojnost, neodvisnost, svobodo in ozemeljsko celovitost moje domovine Republike Slovenije ter vestno in odgovorno izvrševal svoje dolžnosti pri njeni obrambi.

Kdo si je mislil, da bodo morali ti naši prvi vojaki že kar kmalu po prisegi v praksi pokazati svojo pripravljenost braniti domovino.

V LJUBLJANI sta bili kar dve okrogli mizi o takomenovani "zamolčani literaturi" in "zamolčanih literatih". Te v vseh povojnih letih prepovedane knjige, prihajajo zdaj na knjižne police in ljudje, zlasti študentje, kaj pridno segajo po njih. Eno teh okroglih miz je vodil pomočnik ministra za kulturo Marko Jenštrle na ljubljanski TV, drugo pa dr. Irene Mislej v Križankah. Istočasno je bila odprta v narodni in univerzitetni knjižnici tudi razstava teh "zamolčanih" literarnih del z naslovom Slovenski tisk v zdomstvu po letu 1945. Ob tej priliki je izšel tudi posebni zbornik.

**ODBOR** za visoko šolstvo pri slovenski skupščini je nedavno podprl zakonski predlog o veljavnosti diplom verskih šol. Po njem bo popravljen Zakon o pravem položaju verskih skupnosti v RS in odpravljene ovire za vključevanje verskih šol v slovenski državni sistem vzgoje in izobraževanja.

Za enkrat obstojata dve cerkveni srednji šoli in sicer v Vipavi ter v Želimljah; enako tudi dve teološki fakulteti, v Ljubljani in v Mariboru. S popravkom Zakona bi slovenska Cerkev lahko ustanavljala nove šole s pravico javnosti.



# SVETO PÍSMO

ODLOMEK MESECA

## KRISTUS JE NAŠ MIR

UREDNIK "Misli" me je nekaj zadnjih dni neprestano opozarjal: "Da ne boš pozabil pripraviti srednji dve strani za mesečne izdaje, ko boš v Sloveniji!" Ker je dolžnost dolžnost, že nekaj dni sedim za pisalnim strojem in oblikujem članke za čas moje odsotnosti. Občasno pa sežem tudi po gradivu za Svetovni slovenski kongres, ki se ga bom udeležil konec junija v Ljubljani kot avstralski delegat.

Moram priznati, da me je prav ideja te zgodovinske ustanove Slovencev nagnila k temu, da sem za mesec julij izbral drugo berilo 16. navadne nedelje, pa četudi vem, kako težak zalogaj pomeni. Kratko je, vendar vsebuje za razlagalce svetega pisma nove zaveze nerazrešljivo uganko. Ker ni moj namen načenjati strokovnih problemov, bom skušal spregovoriti o glavnih poudarkih odlomka iz tega pisma apostola Pavla Efežanom.

Osnutek programa Svetovnega slovenskega kongresa ima kot drugo točko posebnih prizadevanj zapisa misel o narodni spravi. Takole pravi:

"Svetovni slovenski kongres stremi po narodni spravi kot temelju našega sobivanja. Sprava pomeni pomiritev in premagovanje naše medsebojne odtujenosti zavoljo izseljeništvu, delitve slovenskega ozemlja ter obračunavanja med vojno in po njej. Vsem Slovincem mora biti vrnjena domovina z vsemi pravicami in častmi, tako mrtvim kakor živim. Spravna svečanost v Rogu je pri tem mejnik in naj bo zaveza za resnično poravnavo krivic iz preteklosti.

Naravnost k spravi sloni na spoštljivem upoštevanju razločkov, ki jih je zgodovina vnesla v naše narodno tkivo. V njih spoznava kongres vir naše pluralistične razgibanosti in ustvarjalnosti, v celostno predramljenem zgodovinskem spominu pa temelj novega za-

SEDAJ pa ste v Kristusu Jezusu vi, ki ste bili nekoč oddaljeni, postali po Kristusovi krvi bližnji. Zakaj on je naš mir, on, ki je iz obeh napravil eno s tem, da je podrl vmesno pregrado, to je sovraštvo. S svojim mesom je odpravil postavo z njenimi zapovedmi in predpisi, da bi v sebi iz dveh ustvaril enega, novega človeka. Vzpostavil je mir in po križu spraval oba z Bogom v enem telesu, ko je v svoji osebi uničil sovraštvo. Prišel je, da bi oznanil mir vam, ki ste bili daleč, in mir tistim, ki so bili blizu. Zakaj po njem imamo oboji dostop k Očetu v enem Duhu.

Ef 2, 13 – 18

Iz drugega berila letošnje  
šestnajste navadne nedelje

četka zgodovinskega bivanja slovenskega naroda."

Bralcem svetopisemskega odlomka in tega uvodnega zapisa se bo gotovo porodilo vprašanje, kakšna povezava je vendar možna med dvema popolnoma različnima tekstoma. Naj še enkrat poudarim, da mi je osnutek iz programa ŠSK samo ponudil odločitev za izbiro članka meseca, iz nadaljnjega zapisa pa bo lahko vsak posameznik našel vzročnost.

Kljub prizadevanju različnih svetovnih organizacij, katerih namen je predvsem povezovanje narodov in klic k spoštovanju človekovih pravic (npr. UN – United Nations; AI – Amnesty International) se v svetu širijo vsemogoče oblike sovraštva in nerazumevanja. Zadnja zaluska vojna je poglobila nerazumevanja med muslimanskim in krščanskim prebivalstvom zemeljske oble; nikakor noče potihniti orožje na Irskem; Balkan postaja izrabljajoče področje razvnanja narodnih in verskih strasti; še vedno ostajata pogosto uporabljeni besedi v slovarju zemljanov: rasizem in antisemitizem . . . Vse kaže, da so človeška prizadevanja za mir in razumevanje tako slabotna, da nikakor ne moreta nagniti tehtnice na svojo stran.

Za trenutek se preselimo iz širšega življenjskega kroga človeštva in narodov v družinsko življenje in k posamezniku. V Avstraliji se vsak tretji zakon znajde v postopku za ločitev; število družinskih nasilij in tragedij strmo narašča, pa naj gre za fizično maltretiranje, psihično uničevanje ali spolno zlorabljanje otrok; samomori niso več lastnost zgolj posameznih narodov, prav tako naraščajo odvisnosti različnim vrstam mamil in alkohola. Danes obstajajo najbolj dobičkarnosni posli v trgovanju in preprodaji sredstev človeškega samouničenja. Poleg omenjenega naj dodam še proizvodnjo filmske industrije, ki uspeva z vsemogočimi junaki nasilja kopiciti ogromne zaslužke.

Človeku se vsiljuje spoznanje, da smo se znašli v začaranem krogu, iz katerega nihče več ne najde poti. Zato ni čudno, da marsikdo starejših z žalostjo kliče pretekle čase, ki so bili bolj sigurni, mirnejši, predvsem pa je bilo v njih več človeške topline.

Naj sedaj iz vseh teh zornih kotov človeške "solzne doline" pristopimo k bistvu našega svetopisemskega odlomka, in sicer k upanju, da nam nakaže rešitve.

Središče odlomka je Kristus in njegova daritev na križu, s katero je spravil človeštvo z Bogom in ločene povezal med seboj. Do njegove daritve na križu je pregrada ločevala Jude od poganov. Za pogane pravi Pavel, da so bili nekoč oddaljeni. Njihova oddaljenost je bila verske narave. Pogani niso poznali razodetega Boga, niso imeli postave in bili so "izločeni od dobrin, ki jih obljublja zaveza". Zaradi tega so bili tako daleč, da se ne bi nikoli zveličali. Te oddaljenosti ne bi smeli nikoli pozabiti, da bi tako res znali ceniti, kar jim je naklonil Kristus, ko so "po njegovi krvi postali bližnji".

Besede odlomka merijo na Jude. Ti so imeli razodetje in so vedeli za enega in edinega Boga. Imeli so postavo, ki jih je varovala zablod. Postava je bila od Boga in jih je navajala na poslušnost ter ljubezen do Boga. Zaradi postave so se imeli za boljše od poganov. Jud je imel odpor do neobrezanih in se z njimi ni povezoval. Tako je postala postava s svojimi mnogimi predpisi pregrada med Judi in pogani. Pogani seveda niso ostali hladni do judovske vzvišenosti in so nanjo odgovarjali s sovraštvom. Bili so ponosni na prijateljstvo med narodi, Jude pa so sovražili, ker so se zaradi postave izogibali skupnosti narodov.

Kako naj se odpravi postava, ki je postala pregraja, če je od Boga? Tudi bi z ukinitvijo postave nastal vesplošni nered. A božja modrost je našla pot. To je bila daritev na križu. Z njo je Jezus za vselej izpolnil postavo, ne v njenih številnih predpisih, temveč v njenem smislu, ko se je v popolni pokorščini in ljubezni Bogu daroval v smrti na križu. V njem so umrli Judje in pogani, ker je on, ko je visel na križu, kot drugi

Adam v sebi predstavljal vse človeštvo. Tako je iz obeh, iz Judov in poganov, napravil enega, novega človeka. "Vzpostavil je mir in po križu spravil oba z Bogom".

Mir je v tem, da imamo po Kristusovi daritvi vsi, Judje in pogani, dostop k Bogu. V njegovi daritvi je človeštvo odrešeno in spravljeno z Bogom. Vsi imamo sedaj skupni cilj, ki je – razodeti Bog; skupna pot do cilja je – Jezus Kristus; skupna moč na tej poti – Sveti Duh.

V Kristusovi daritvi je torej odstranjena pregrada med Judi in pogani. Podrta je ločitvena meja, ker je odpravljena postava z njenimi mnogimi predpisi in zavlada je "postava Duha". Tako je uresničena prerokovanje Izaija: "Mir, mir daljnemu in bližnjemu" – to je: poganom in Judom. In ker je Jezus edini odrešenik Judov in poganov, je tudi edina vez med Judi in pogani. V njegovi daritvi je odpravljeno sovraštvo med njimi in sovraštvo med njimi in Bogom.

Ali ne rešuje ta odlomek samo odnosa med Judi in pogani v prvi dobi krščanstva, ko so se dali krstiti v moči Svetega Duha? Po Kristusovi daritvi na križu, ko ta postane središče v razmerju med ljudmi in med ljudmi in Bogom, lahko iščemo odgovor na naše stiske. Kristus postane Odrešenik vseh ljudi, rušilec vsemogočih medčloveških pregrad in združitelj vseh ljudi v isti ljubezni Boga, Očeta vseh.

Sprejeti Kristusa in živeti iz moči njegove daritve je prav gotovo največji garant človekovega notranjega miru. Prav tam, v človekovem srcu in v njegovem odzivu na božjo ljubezen, lahko iščemo možnost svetovnega miru, medsebojnega razumevanja in spoštovanja. Tako razumevanje pa kliče kristjane k neprestanemu prizadevanju in aktivnosti v odnosu do človeka in do Boga.

Naj zaključim to razmišljanje z besedami Arnolda Janssena: "Jezus zmaga v svojih služabnikih. Toda vse te zmage morajo potovati skozi Kristusov križ. Kdor je tako strahopeten, da se boji križa, naj kar v miru ždi in se tolaži z mislijo, da vice pridejo šele kasneje na vrsto. Toda kaj velikega za Boga in božje kraljestvo tak človek ni zmožen napraviti."

P. NIKO



# SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,  
Holy Family Slovene Mission,  
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007  
(P. O. Box 479, Welland, S. A., 5007)  
Tel.: (08) 46 9674

V JUNIJSKI številki Misli sem poročal, da smo ob priliki materinskega dne gospe Eli Sužnik podelili naslov matere leta. Na sliki je bil poleg žene in hčerke Elizabete tudi Ivan. Kljub boleznim nismo mislili, da bo to njegova zadnja fotografija v življenju. Kmalu po materinskem dnevu so zdravniški pregledi ugotovili raka. Dne 10. junija so poskušali z operacijo, ki pa je bila žal neuspešna. Izčrpan od trpljenja, ki je bilo kratko, se je proti večeru 13. junija preselil v večnost.

Ivan se je rodil 14. januarja 1926, Sv. Martin (Dvorjane) pri Mariboru. Sicer pa več o njem lahko berete v rubriki Križem avstralske Slovenije izpod peresa dr. S. Franka. Naj tu omenim, da je pogreb pokazal, kako je bil pokojnik priljubljen. Vsak se je hotel posloviti od moža, ki je znal z vsakim spregovoriti prijazno besedo. Zelo ga bomo pogrešali pri našem središču, kjer je v teh letih storil toliko dobrega. Iz vseh pleskarskih del, pa naj bo v cerkvi ali zunaj cerkve, v dvoranici ali stanovanjski misijonski hiši, iz vseh teh del nam govori pokojni Ivan. Pridružil se mi je na daljša potovanja z avtom ter bil za to vedno pripravljen z obilico dobre volje. Pred leti me je vozil v Hay (NSW) na sestanek in dobro se mu je zdelo, ko je nam duhovnikom našel restavracijo, kjer smo skupaj povečerjali in se tudi nasmejali. Marsikdo bo morda imel to za malenkost, a vendar so prav taki zvesti ljudje temelji sleherne skupnosti. Lahko tudi dodam, da pokojni Ivan dostikrat ni soglašal z menoj, ali pa jaz ne z njim. Vendar ni zaradi tega nikoli iskal druge cerkve, kot jo marsikdo drugi. Vedel je, da kdor dela, dela tudi napake, skupnost pa je lepa samo, če si ljudje znajo odpustčati. V tem je bil Ivan zares vsem zgled. Naj mu da Gospod svoj mir!

Seveda ga bosta najbolj pogrešali bolna žena Ela ter hčerka Elizabeth, na katero je bil oče upravičeno ponosen. Obema iskreno sožalje! Ivana pa se bomo vsi radi spominjali v svojih molitvah, naj mu bo pravični Bog bogat plačnik!

Naj tu objavim SPORED OBISKA koprškega škofa dr. Metoda Piriha:

20. avgusta – prihod z letalom (TN 41) iz Perth ob 16.10. Morebitno spremembo urnika bom javil.

Z njim bo prišel p. Ciril Božič.

21. avgusta – Odhod v Coober Pedy, ogled zanimivega kraja, maša v tamkajšnji podzemski cerkvi in poklon slike Marije Pomagaj.

23. avgusta – Vrnitev v Adelaido. Zvečer ob sedmi uri sveta maša, nato srečanje v dvoranici.

24. avgusta – Ogled mesta, ob 6.30 zvečer srečanje s starši in prvoobhajanci, nato sveta maša.

25. avgusta – nedelja – Med sveto mašo ob desetih bodo prvoobhajanci iz škofovih rok prejeli prvo sveto obhajilo. Po maši B.B.Q. v dvoranici ter priložnost srečati škofa. – Zvečer ob šestih škofova maša v Berriju za tamkajšnje rojake. Po maši izvincerkveno srečanje, ki ga bodo organizirali rojaki iz Berrija.

26. avgusta – Dopoldne ogled vinarne in tovarne sokov, popoldne odhod v Milduro. V Milduri zvečer ob šestih sveta maša, nato srečanje s škofom, ki ga organizirajo tamkajšnji rojaki.

Slovence v Berriju in Milduri naprošam, da se med seboj obvestijo in pridejo res v čim večjem številu k škofovi maši. Pred mašo bo tudi priložnost za spoved.

27. avgusta – Ogled Barossa Valley na proti v Adelaido. Srečanje z nadškofom Faulknerjem ter nadškofom v pokoju Gleesonom.

29. avgusta – Odhod visokega gosta iz Adelaide v Sydney (Polet TN 1, ob 17.45).

To je predviden načrt, ki bo po potrebi lahko spremenjen, razen za Berri in Milduro. Upajmo samo, da zaradi kakih novih nemirov in vojaških posegov v domovini ne bi odpadel.

Naši upokojenci bodo imeli svoje srečanje dne 6. avgusta. Ob 10.30 bo sveta maša, nato družabne igre z zakusko v dvoranici. Lepo ste vabljeni!

P. JANEZ

Ob slovenskem vencu, položenem pred adelaidskim Spomenikom padlih v spomin žrtvam za svobodo v Sloveniji, sta govornika zborovanja: prof. Lavra Premrl in ing. Franci Švirtl. /Več v prih. številki/



# Premakljivi svečnik

35.

Nekega soparnega večera, ko je bilo ozračje polno mokrote in je bil Zdravko, kakor zdaj že vedno pogosteje, ves prepoten v postelji, se je z oplom pripeljal k njemu Željko. Barica ga je skušala zadržati v kuhinji in gostu, ki ga ni poznala, dopovedati, da se brat slabo počuti, toda Željko je sploh ni poslušal, kar planil je k Zdravku v sobo.

“Dober večer, Zdravko! Slišal sem, da si zopet doma in sem prišel. Rad bi že pred meseci govoril s teboj, toda takrat si bil za zidovi in nisem mogel. Prišel sem nekoliko pozno, saj je že skoraj noč, toda zdaj se bova laže pogovorila, ker naju ne bo nihče motil. Saj imaš malo časa zame?”

“Seveda, seveda, Željko. Lepo je, da si prišel. Sem vedel, da se me ne boš sramoval, čeprav sem bil zaprt.”

“Bral sem o vsem tem, kar se je zgodilo. Časopisi so se na veliko in do podrobnosti razpisali. Ampak, Zdravko, ti si bil pa tudi nor, da si se sam zakopaval in si kar naprej trdil, da si kriv in si kriv. Kaj pa je potem sodišče moglo drugega, kakor da te je obsodilo? No, pa to je tvoja stvar. Ti imaš za to gotovo svoje vzroke.”

“Sedi, Željko. Sestri bom naročil, naj ti pripravi večerjo.”

“Nič ne naročaj. Ničesar nisem potreben. Morda imaš požirek slivovke. To je vse, kar bi mi zdaj teknilo.”

“Tamle v omarici je. Kar natoči si. Mene roke bolj slabo ubogajo in bi razlil.”

Šele potem, ko si je Željko natočil kozarec in ga izpil, je opazil, kako je Zdravko slab. Toda bil je tako poln svojih težav, da mu tuje niso mogle priti do zavesti.

“Nekoliko slab si videti, Zdravko. Te je ječa tako zdelala? Šest mesecev takega korenjaka vendar ne bo zlomilo!”

“Ne ječa, ne. Prav zares ne. Samo počutim se tako zanič, kakor da je nekaj v meni zlomljeno. Morda je to posledica duševnega stanja, ko sem mesece in mesece mozgal v sebi in iskal smisel vsemu, kar se je z menoj dogajalo.”

“To se pa neverjetno sliši. Ti da si iskal smisel? Kdo pa je glede tega bil kdaj trdnější od tebe? Na vsak ugovor si takoj našel vsaj tri rešitve in prav zaradi te tvoje trdnosti sem te vedno občudoval.”

“Da, tako je bilo nekoč. Potem pa se je vsa trdnost na mah porazgubila in zašel sem v suhe puščavske kraje, kjer ni bilo niti kapljice tolažbe. Prehoditi sem jih moral. Celó v ječo sem moral, da sem tam zopet našel mir in smisel vsemu. Da, pri zapornikih, ki so me silno obogatili z

BERNARDOVEMU  
TISKOVNEMU SKLADU  
ZA NAŠE “MISLI”:

\$42.— John Falež; \$34.— Prelec Marija; \$33.— Gilka in Jože Žagar; \$32.— Ivan Stanko Prosenak; \$22.— Vincenc Rep; \$20.— Draga Vadnjal, dr. Mihael Colja, Anton Vrisk, Miha Ropret; \$16.—Marta Ogrizek; \$14.— Ivan Košak; \$12.— Ana Horvat, Jožef Režek, Viktor Javornik, Martin Rovtar, Leopold Dejak, Franc Brezavšček, Alojz Ludvik; \$7.— John Horvat, Jože Marinc; \$6.— Mirko Koder; \$5.— Štefanija Bajšič; Albina Konrad; \$4.— Erika Crljen, Matt Cestnik; \$3.— Darinka Vivoda; \$2.— Maria Holz, Angela Lečnik, Marija Gorjanc, Frank Tomažin, Branko Tavčar.

V POMOČ MISIJONOM  
IN NAŠIM POSINOVLJENIM  
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$20.— Jože Oblak (za lačne), Anton Kristan z druž. (za lačne).

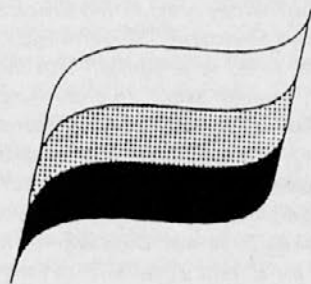
MATERI TEREZIJ  
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$50.— Maks Kraynik.

ZA OBNOVO  
ROMARKEGA DOMA  
NA SVETI GORI:

\$100.— Franc in Gabrijela Brezavšček; \$20.— J.&R.T.

VSEM DOBROTNIKOM  
BOG STOTERO POVRNI!



SLOVENIJA  
*Vse najboljše!*



Starodavno mesto Kamnik

## Ideja Kongresa

*IDEJA Kongresa je po besedah sedanjega prvega predsednika Bojana Brezigarja zrasla iz korenin demokracije in svobode. Vzklila je tedaj, ko sta bila ta dva pojma še zapisana z meglenimi črkami, krepko nedorečena v odnosih znotraj slovenskega naroda ter še zlasti znotraj meja Slovenije. Vzklilo je iz iskrene želje po spravi, v kateri bi vsi Slovenci lahko imeli enak odnos do svoje domovine tudi zato, ker bi imele domovina enak odnos do vsakogar izmed nas. Vzklila je iz volje po vrednotenju slovenstva povsod, kjer Slovenci živimo, pravi Bojan Brezigar.*

*Ideja Svetovnega slovenskega kongresa, ki so se je oprijeli Slovenci iz vseh koncev sveta, ima po mnenju Bojana Brezigarja štiri razsežnosti. Prva je v pripadnosti istemu narodu, skupnim koreninam. To razsežnost so dolga leta obremenjevale velike razlike. Te še niso odpravljene, kajti z enim samim zamahom ni mogoče izbrisati tega, kar je zapisal čas. Čas bo potreben, da se vse zgladi. Vendar se je kolo zgodovine zasukalo. In če je še do včeraj čas poglobljajal rane, večal razdalje, se zdaj dogaja prav nasprotno. Rane se celijo, sla*

raznimi spoznanji. Česar nisem mogel najti ne v molitvi ne v delu, sem našel v trpljenju. Razodelo se mi je tako preprosto in samoumevno, da sem se zdel podoben slepcu, ki mu je bil z enim samim Jezusovim dotikom vrnjen vid. Samo da v mojem primeru ni bil to Jezus, temveč zapornik, obdolžen, da je svojo ženo ubil. Sicer pa je navsezadnje bil le Jezus v tem zaporniku.”

“Teško ti je slediti, Zdravko, vendar slutim, kaj hočeš povedati. Jaz hodim v nasprotni smeri. Iz smisla potujem v nesmisel. Iz življenja, polnega dogodkov, užitkov, samopotrditve prehajam v smrtno mirovanje, v nasičenost do bljuvanja in samoizničanja.”

“Si v stiski, Željko? Mi lahko poveš?”

“Lahko. Pa ne zato, da bi pri tebi iskal pomoči ali cenene tolažbe, ampak preprosto zato, da zadostim nekemu nerazumljivemu pritisku v sebi, da se nekemu razodenem, naj nekdo pogleda v gnilobo mojega jaza, se dotakne smrdljivih ran v meni in skupaj z menoj zasluti trohno bo nebivanja.

Ti veš, kako se je vse to z menoj začelo in tega ne bom ponavljal. Izgubil sem vero, ker sem v svojem napuhu skušal verovati z razumom, ne pa s srcem. Posledica je bila, da so se mi vrednote prevrednotile. Prijemljivo je začelo biti resnično, neprijemljivo pa sanjsko in prividno. Uživanje se je postavilo namesto žrtve kot najvišji cilj. Temu sem sledil in sem si pri tem domišljajal, da osrečujem ljubljeno bitje. Tako sva se našla, dvoje ljubečih in ljubljenih bitij, ki sva drug v drugem ljubila samega sebe, se malikovala v podobi bližnjega in se slepila, da sva brezmejno in nepreklicno srečna. Pravzaprav sva tudi bila srečna, toda vsaj jaz na neki svoj, nepristen način, nekako tako, kakor da bi lizal med skozi steklo in si domišljajal, kako je sladek.

Ti ne veš, Zdravko, kako zelo sem si prizadeval, da bi vzljubil njenega otroka. Toda ni se mi posrečilo. Ni se mi posrečilo zaradi tega, ker sem ga hotel vzljubiti iz samoljublja, da bi pokazal, kako sem nesebičen. Zato se mi ni moglo posrečiti. Glede tega sem lahko prevaral njo, da je cenila moje prizadevanje, otroka pa nisem mogel prevarati in najine poti so šle vedno bolj narazen, da je med nama kmalu nastal nepremostljiv prepad. Otrok me ni maral, ker je čutil, da sem se vrnil med njega in njegovo mater. Nazadnje mi je tudi ona začela očitati, da ne znam lepo in prijateljsko ravnati z otrokom, in imela je prav. Tega zažes nisem znal, čeprav sem prej obljubljal, da ga bom imel rad, kakor da je moje krvi.

Ljubeznive in prilizujoče govorice je bilo v hiši vedno manj in začeli smo bevskati drug na drugega. Razen tega me je bilo sram, da zaslužim manj kot ona, da živim v njenem domu, ne da bi k temu kdaj kaj pripomogel. Ob nekoliko hujšem prepiru mi je to tudi oponesla, sprva samo z rahlim namigom, potem pa vedno določneje in najine odnose je začela preraščati najprej samo koprena rahle nezaupljivosti, potem pa vedno bolj gosta mezdra hladu in medsebojnih očitkov.

Moje samoljubje je bilo na smrt zadeto, ko sem začel opazati, kako pri njenem kiosku kar naprej sloni neki mlajši človek, ob katerem je vsa sproščena in pomlajena, ko je doma sitna in vsega naveličana.

‘Hodiš z drugim?’ sem jo nekoč tako mimogrede vprašal.

'Kako hodiš, saj nikamor ne hodim!'

'Če bi hotela, bi me razumela. Vsaj toliko si morava biti odkrita, da si o pravem času poveva, če se bova naveličala drug drugega.'

Začela je jokati in dokazovati, da se ni najino razmerje, kar se nje tiče, nič spremenilo, le da sem jaz preobčutljiv in po nepotrebem ljubosumen. Poravnala sva se in nekaj časa je šlo še kar lepo dalje, čeprav sva oba čutila, da je med nama nekaj zlaganega. Čez kakšno leto sem ju vedno pogosteje videval skupaj. Gotovo tudi po moji krivdi, ker sem bil preobčutljiv in do kraja zamrljiv. Nekega dne sem ju našel doma. Gledala sta me kakor nepotrebne tujca, on v pričakovanju mojega izbruha z neko radovedno negotovostjo, ona pa s pomilovalnim sovraštvom. Že drugi dan sem odšel in oni drugi se je preselil k njej.

Kako vse to preprosto zveni in kako lahko je vse to povedati, toda kako strahovita je taka preprosta resničnost, si ti niti misliti ne moreš.

Dobil sem si stanovanje v kraju službe in na zunaj je življenje teklo brez velikih sprememb, toda spoznal sem teže neprespanih noči, ko te gloje vedno ista misel: Kakšen pomen ima živeti? V vseh nočnih urah sem hodil k reki, pa nikoli nisem našel toliko moči, da bi končal to nesmiselno življenje, kajti kljub skrajni srčni stiski je bilo v meni nekaj vedno močnejše.

Morda misliš, da sem se kesal, ker sem zapustil duhovniški poklic? Ne, tega mi ni bilo žal. Žal mi je bilo samo tega, zakaj je življenje tako prazno, zakaj nam ne more dati več, zakaj je tako skopo s to srečo, ki jo vsi iščemo, pa nikoli ne najdemo.

Šele mnogo pozneje sem se začel spraševati, zakaj sem pravzaprav zapustil svoj duhovniški poklic? Kaj me je speljalo na pot, ki nima izhoda, ki se konča na slepem tiru? Le kako sem mogel biti tako slep, da sem si od življenja obetal ne vem kaj?

Tudi službo sem pustil. Živim od prihrankov, svojih in materinih, ki mi jih je zapustila. Nisem mogel več sedati za pult in delati nekaj, kar prav tako nima nobenega smisla, in poslušati drobnih opravljanj in škandalčkov o svojih nad in podrejenih.

Zdaj sem tukaj, Zdravko, da mi ti poveš, kaj je s tem našim bedastim življenjem? Kje se je zapletlo in kakšen smisel ima? "

"Dobro, Željko, da nisi prišel pred osmimi meseci. Takrat sem bil sam v veliki krizi in ne bi mogel najti nobenega odgovora. Zdaj bom vsaj poskušal, čeprav od mene ne pričakuj posebne modrosti."

/Dalje prih./



po prijateljstvu prevladuje nad tešnobo ločevanja.

Druga razsežnost je v sklicevanju na skupno državo, na tisto čemur geografi pravijo ozemlje, suverenost in ljudstvo. Ozemlje obstaja, čeprav okrnjeno, a vendarle. Suverenost se rojeva počasi, korak za korakom, a vztrajno. In potem je tu še ljudstvo, tisto ki živi na tem ozemlju, in tisto, ki živi zunaj domovine. Toda tudi to ljudstvo, raztreseno daleč po svetu, živi z domovino, čuti njen utrip in se ji ne odpoveduje.

Tretja razsežnost kongresa je v slovenski zgodovini in kulturi. Če kaj resnično združuje Slovence, je to naša kultura, je to Prešeren, simbol nenehnega, brezkončnega boja za preživetje, hrepenenje po našem svetu Slave, "kjer nje sinovi si prosti voljo vero in postave". Pa tudi simbol prizadevanja za bratstvo in prijateljstvo med narodi, vendar z lastno samozavestjo, voljo nas, ki smo zato se zbrali, ker "dobro v srcu mislimo"...

Četrta razsežnost je po mnenju Bojana Brezigarja vzdušje vzajemnosti in medsebojne pomoči, ki mora prevladati med Slovenci. To za zdaj ni v slovenski naravi in te tudi čez noč ni mogoče spremeniti, vendar pa bi po besedah Bojana Brezigarja, morali vsaj poskusiti delati v skupno korist. Zdaj to ni več samo koristno, ampak v teh napetih časih tudi nujno potrebno.

Kongres se je sestel v neprijaznih časih, toda ideja je zaživel. Seveda pa Kongres po besedah Bojana Brezigarja nima prevelikih ambicij. Ne postavlja se nad druge organizacije. Želi biti le posrednik med okolji, kjer žive Slovenci, nikakor pa razsodnik ali pokrovitelj. Kongres naj bi združeval in usklajeval njihove interese, želje in tudi hrepenenja.

Bilka je posejana. Prvi predsednik Kongresa je prepričan, da bo zrasla v drevo, ki bo imelo korenine v domovini, veje pa bodo segale na vseh pet celin. /Iz članka Branka Soban v ljublj. Nedeljskem dnevniku/

Zdaj pa vrtec uredimo,  
Anici ga posvetimo

Za vedno nas je 22. aprila letos zapustila dobro poznana in priljubljena učiteljica Slomškove šole v letih 1959 - 1974, Anica Srnc. Nam vsem bo ostala v lepem spominu. Anica je živela svoj ideal: ideal kristjana. Lahko si Anici zaupal, pa ni izkoristila zaupanja. Če je bil kdorkoli potreben opore, je našel prijazne, tolažiljive in upanja polne besede. Nikoli ni pričakovala za svojo pomoč nobenega plačila. Živela je, kot je napisala ena njenih prvih učenk, Magda Pišotek: "... Zahvaljujem se Bogu za njeno življenje, katerega je preživela brez pričakovanja druge zahvale kot zavest, da izpolnjuje Tvojo Sveto Voljo ..." Anica je vedno povdarjala, kako važna je medsebojna ljubezen, a o tej ljubezni ni samo govorila,



oziroma opozarjala druge, Anica je tako živela; to je občutil vsak, ki jo je poznal - ona sama je bila dokaz, da nekdo res lahko živi ideal: dokaz medsebojne ljubezni in spoštovanja. Navdušeno je vzpodbujala delo, mišljenje in poštenost vsakega; srečna, da ji je bilo dano priznati z vsem srcem delo drugega. Še tako lepe in izbrane besede se ne morejo primerjati z Aničinim plemenitim srcem, vedno polnim lepote, ljubezni, sočutja, hrepenenja in občudovanja stvarstva, dobrega namena in upanja. Z nami bo ostala v vsakem smehljaju, ki ga v ljubezni in razumevanju podarimo drug drugemu. Čutili jo bomo v stisku roke v pozdrav; v drobnem zvončku in v dihu pomladi; v zrelem, sklonjenem pšeničnem klasu poletja; v plahutanju ptic, v pokošeni travi, v nežnem poletu metulja in čebele; v jesenskem šumenju gozdov, v strmih pečinah gora, med drobnim peskom na obali in v valovanju morja - v plesu prvih snežink in med kristali ivja - v spokojnosti lesketajočega snega ... Prerok, pesnik in slikar Kahlil Gibrain je o učiteljih napisal, kot da bi tudi on poznal Anico: "... pameten učitelj te ne prosi, da vstopiš v zakladnico njegovega znanja, ampak te vodi do praga tvojega lastnega razuma. ..." Piše tudi o prijateljih, takih kot je bila Anica: "... njihove duše bodo zaprle vase resnico tvojega srca ..." Anica je živela svoj ideal: ideal poštenega, resničnega, pravičnega kristjana. Z vsakim korakom se je zavedala svojega poslanstva - nikoli ga ni izkoristila v sebičnih namenih. Bila je resnična božja izbranka: z vsem srcem je vstopila v red "Ognjiščarjev" in izpolnjevala Gospodovo voljo, brez zvišenosti. Ob vsakem koraku se je zavedala in upala, da se tudi mi vsi zavedamo, da živimo le enkrat, zato rej naj nam bo vsak dan, vsaka beseda, vsaka kretanja v pomoč bližnjemu - kot da živimo zadnji trenutek življenja in ne bomo nikoli več imeli možnosti izkazati dobrote in razumevanja sočloveku. Njene soredovnice v London-u so vedno občudovalle njeno vdanost in nesebično ljubezen do vseh ljudi, ki jih je v svojem življenju srečala.

V ljubezni do sočloveka je našla bogastvo: bogastvo duše in zavesti. Že Platon je razlagal svet vesti in duše: vera, glasba, lepote barv in besed so združene v harmoniji vzvišene ljubezni. Anica je poznala to vzvišeno bogastvo ljubezni: mogla in hotela jo je razumeti ... Je to harmonija lepote, ki nas vse vodi skozi življenje po dolgi poti iskanja in nas na koncu spet pripelje na začetek? Svoje poštenje in ljubezen je vsadila v naša srca za vedno in z veseljem so njeni nekdanji učenci Slomškove šole, njeni sorodniki in prijatelji sprejeli idejo, da uredimo majhen vrtiček ob "Domu počitka Matere Romane" ter ga posvetimo njej. Anica bo tako še vedno nadaljevala svoj ideal, svojo željo - razveseljovati sočloveka, saj sem prepričana, da v temu vrtičku ne bo primanjkovalo lepega cvetja in zelenja, ne ptičjega petja, ne prijateljskega stiska rok in ne toplega sonca. Vrtiček bo označen s kamnom: granito-ksenolitom, ki s svojim izvorom in obliko simbolično prikaže nas vse priseljence. Nas vse je Avstralija - granit, sprejela, privila k sebi v toplo, sončno deželo; mi smo kot ksenolit, (kseno, grško: tuj, litho - kamen), ki se je privil k granitu in se združil z njim v močno, trdno vez. Kdor je poznal Anico, ve, da je tudi vez njene zvestobe in prijateljstva bila močna, trdna - večna

...





V SREDO (pri nas 26. junija), ko je bila doma slovesno razglašena samostojna Slovenija, se nas je zbrala lepa skupina Slovencev k praznovanju pred cerkvijo, ki je dobila za to priliko nad vhodom slavnostni napis, okrašen z avstralsko in slovensko zastavo. TV-ekipa je smejala pred in v cerkvi za novice na televiziji, intervju pa je imel v imenu viktorijskega Narodnega sveta ASKonference Stanko Prosenak. Tako je prišel v novice tudi vogelni kamen, ki so ga prav ta dan prenesli iz cerkve ter namestili v vogal zidu ob vhodu v Dom počitka m. Romane. Z njim je prišlo na TV-novice seveda tudi poročilo, da Slovenci zidamo Dom počitka.

Ker smo že pri Domu počitka, naj omenim še to, da se je dva dni kasneje pojavil na vrhu ostrejša tudi bor s slovensko zastavo: znak, da so zidovi dokončani ter bo tudi ostrejšje v kratkem dobilo streho. (Ko to pišem, je tudi streha že gotova.)

+ Dan pred razglasitvijo neodvisnosti Slovenije nam je nekdo razbil steklo levih vrat glavnega vhoda v cerkev. Je bil to slučaj, ali pa . . . Veter moramo vsekakor izključiti, ker so bila vrata zaprta in zapahnjena.

+ Za soboto 29. junija smo načrtovali veselo manifestacijo ter smo si dobili potrebna dovoljenja za uporabo City Square-a sredi mesta. Žal so dogodki doma dali srečanju drugačno vsebino. Kljub mrzlemu vremenu in dežju, ki pa je pred zborovanjem prenehal, se nas je zbralo veliko število, pa še Hrvati in Macedonci so se nam pridružili. Policija je bila zadovoljna, saj je manifestacija potekala sicer navdušujoče, a povsem mirno in brez izzivanja. Celotno stvar je organiziral viktorijski Narodni svet ASKonference, kakor tudi prejšnje srečanje pred viktorijskim parlamentom, kjer smo javno obsodili vojaško provociranje v Mariboru ter se spomnili žrtve.

+ Praznovanju zavetnikov naše cerkvice sv. Cirila in Metoda, na prvo nedeljo v juliju, se je pridružil tudi p. Lovrenc Anžel, ki so mu sydneyški dobrotniki omogočili nekaj tednov v Avstraliji, kjer je svoj čas deloval v Sydneyu pa tudi v Melbournu. Slovesnemu bogoslužju je sledila zakuska v dvorani, za katero so – kot vsako leto – poskrbele obilico dobrot naše gospodinje. Bilo je res za vse vsega dovolj. Le ansambel Karantanija, ki nam igra vsakič že vrsto let, smo tokrat odpovedali. Ob spominu na domovino in nedolžne žrtve vojaške invazije, smo bili letos brez poskočnih melodij, pa kljub temu je bilo prijetno domače. – Srečolov tega srečanja je prinesel vsoto 315.20 dol.

Bog povrni vsem, ki ste kakor koli doprinesli svoje za letošnje proslavljanje naših zavetnikov.

+ Darilnih kuvertic ob proščanju se je doslej vrnilo 279, njih skupna nabrana vsota za vzdrževanje verske-

## sv. CIRIL in METOD

*Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,  
Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,  
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,  
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101  
Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne  
Slošek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101  
Tel.: (03) 853 9874*

ga in kulturnega središča pa je 5,607.50 dolarjev. Bog naj poplača vse darovalce. Kuvertice bodo še prihajale nekaj časa, jih je pa vsako leto manjše število za proščanje kot pa jih pride za veliko noč in božič. Zlasti za božič so naši ljudje vedno najbolj darežljivi.

Pismo, ki ga pridenem vsako leto darilni kuvertici za veliko noč, proščanje in božič, razpošljam na vse viktorijske naslove rojakov, kar jih pač imam. Nekaj se jih vsakič vrne, ker nisem bil obveščen o preselitvi. Enako se naravno nikoli ne vrnejo vse kuvertice z darom, kar dokazuje tudi zgornja številka 279. Vsekakor ni nihče prisiljen kaj poslati, saj je dar prostovoljen ter sem zanj vsakemu iz srca hvaležen. Tudi nisem še nikogar okrajšal za kako uslugo, ker bi pozabil ali ker kar redno pozablja na ta trikratni dar v letu. Sem pa malo slabe volje na tistega rojaka, ki mi pismo vrne (navadno ga tudi previdno odpre, pa spet zalepi in odpošlje), svoje ime in naslov pa tako spretno prekrije s črnilom, da ne morem vedeti ne za eno ne za drugo. Tako ne morem vzeti imena iz seznama, pisma mu pošiljam spet in spet, da ga seveda spet dobim vrnjenega. Če drugega ne, škoda je potrošiti trikrat na leto pismeno znamko.

Škoda tudi, da nekateri na darilno kuvertico imena ne dajo. Ti trije letni darovi gredo namreč že prav od otvoritve naše cerkvice (oktober 1968) v posebno knjigo. Žal je pri nekaterih, celo znanih imen, še vse prazno . . .

+ Popoldne na prvo julijsko nedeljo smo imeli molitve za žrtve vojne v Sloveniji tudi pri kapelici SDM na elthamskem hribčku. Udeležba je bila lepa. Vesel sem, da vsaj SDM sodeluje v teh tragičnih tednih naše domovine, za ostala je izgovor, "da nimajo pravice, ker so nepolitična". Nad tako nepolitiko v času, ko se narod bori za svoj obstoj, sem osebno zelo razočaran in je pri najboljši volji ne razumem.

Na neumestne očitke, na kakšen način je sedež viktorijskega Narodnega sveta ASKonference v ver-

Toliko  
Slovencev  
kot v soboto  
29. junija  
melbournski  
City Square  
še ni videl . . .



skem središču, pa odgovorjam: Na isti kot so bile tudi razne narodne aktivnosti po primorskih župniščih in cerkvah v času od prve do druge svetovne vojne, da se je ohranilo na Primorskem slovenstvo. Takrat so primorskim zavednim duhovnikom Italijani očitali politiko ter jih zato šikanirali na vse načine. Nisem mislim, da bom kdaj kot izseljenski duhovnik slišal enake očitke, a to od naših lastnih ljudi. Zanimivo je to, da so mi tudi prej očitali politiko – takrat pa zato, ker se nisem hotel bratiti s komunističnim režimom . . .

Deželo pod Triglavom je prav borba za svobodo združila v eno. Bo tudi nas v Avstraliji? In če ne, kje je vzrok? Zdaj naj bi vsi skupaj tudi v Viktoriji pričeli nabirati darove v pomoč razdejanju, ki ga je v Sloveniji pustila vojna. Bomo uspeli s skupno akcijo vseh organizacij? – Naše versko središče je vsekakor že pripravljeno sprejeti darove, velike in male, v ta plemeniti namen. Celó to dodajam: Bodite darežljivi! Naša rodna domovina potrebuje nujno pomoč!

+ Zahvala tudi vsem, da so podprli nadškofijsko nabirko, ki smo jo imeli pri mašah na nedeljo 23. junija za misijone. Skupno z družinskimi darovi v kuverti Družbe za širjenje vere smo oddali misijonski pisarni vsoto 446.– dolarjev. Bog povrni vsem!

+ V začetku avgusta pride na obisk p. provincial Miha dr. Vovk, ki ga že poznate. Bil je na generalnem kapitlju frančiškanskega reda, ki je bil tokrat v San Diegu v Kaliforniji. Med nami v Melbournu bo okrog druge nedelje v avgustu ter mu kličemo veselo dobrodošlico.

+ Pripravljamo se tudi že na obisk kopskega škofa

dr. Metoda Piriha, ki je po smrti škofa Leniča prevzel skrb za slovenske izseljence. Za Melbourne sem izbral zadnjo od petih nedelj njegovega obiska Avstralije, da bodo imeli delavci na Domu počitka več časa.

Sporod škofovega obiska za Viktorijo je sledeči:

V Wodongi bo imel mašo za tamkajšnje rojake ter rojake Alburija in okolice v sredo, 11. septembra, ko ga bom pripeljal iz N. S. W. Pričetek bogoslužja ob sedmih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega.

V Morwellu bo škof v četrtek zvečer, 12. septembra. Sveta maša se bo pričela ob sedmih v cerkvi Srca Jezusovega.

Sledili bodo trije dnevi v našem središču v Kew. Prva večerna maša bo v slovenski cerkvi v petek, 13. septembra, ob sedmih zvečer. Po maši bomo visokemu gostu pripravili v dvorani sprejem s kratkim nastopom.

V soboto, 14. septembra, bo škofova maša s podelitvijo svete birme ob petih popoldne. Sledi srečanje v dvorani ob kavi oz. čaju in pecivu.

V nedeljo bo slovesna škofova maša ob desetih, nato blagoslov sicer še nedokončane stavbe Doma počitka m. Romane. Sledi zakuska v dvorani.

V ponedeljek, 16. septembra, bo ob 7.30 zvečer g. škof maševal v St. Albansu za tamkajšnje in okoliške rojake. Cerkev Srca Jezusovega.

V torek, 17. septembra, bodo visokega gosta sprejeli rojaki v Geelongu. Sveta maša bo ob sedmih zvečer pri Sv. Družini v Belparku.

Glede podelitve sv. birme se bomo pomenili s starši na posebnem sestanku.

Glede srečanj v dvorani po bogoslužju pa že zdaj naprošam gospodinje, da priskočijo na pomoč Društvu

sv. Eme v soboto zvečer in v nedeljo po blagoslovu Doma počitka. Že zdaj: Bog povrni!

+ Za izvincerkvena srečanja z visokim gostom se pogovorite med sabo po naselbinah oz. klubih. Mi pa tudi čim prej sporočite svoje želje, da izpopolnim spored.

Od nas bo škof Pirih odletel v četrtek, 19. septembra, proti Singaporu in dalje proti domu.

+ Ker bo ta obisk ravno na tretjo nedeljo v septembru, bo vsakoletni spored tega dneva (kosilo in skupno popoldne za upokojence, za mladino pa Walkathon) moral odpasti. Namesto kosila bo v dvorani tako zakuska za vse, Walkathon pa bomo priredili na eno kasnejših nedelj. — Prav tako še ni bilo mogoče določiti datuma sobote za vsakoletno srečanje Baragovcev ob praznovanju obletnice Baragovega doma. V prihodnji številki bo že oznanjeno.

+ **Henček** je znano in priljubljeno ime na slovenskih ploščah in kasetah. V avgustu bo imel s svojimi muzikanti in humoristom turnejo po Avstraliji. Ponujeno mi je bilo, da bi imela skupina v četrtek 29. avgusta koncert tudi v naši cerkveni dvorani, čisti dobiček pa bi šel za DOM POČITKA m. ROMANE. Očital bi si, če bi kakršen koli dar pustil mimo, saj bo Dom še potreboval naše finančne pomoči. Uspeh tega koncerta pa zavisi od tega, koliko bo udeležencev. Zato že zdaj vsi vabljeni, ki vam Dom počitka kaj pomeni. Večer s Henčkom, njegovimi muzikanti in humoristom bo gotovo prijetno domač. O koncertu boste brali v Oznaniilih in slišali v radijskih objavah.

+ Obiskovalci slovenske cerkve z zanimanjem sledijo, kako napreduje zgradba DOMA POČITKA na levici

cerkvenega poslopja. Bližamo se uresničitvi, dan blagoslova je takorekoč pred nami, začetek delovanja pa tudi ni več daleč: Dom bo dokončan v začetku prihodnjega leta. Bo kaj priglšašencev?

Vprašanj o Domu dobimo zelo veliko, umestnih in neumestnih. Prav zato pripravljamo poseben dodatek Mislim, ki bi odgovoril vsaj na nekatera vprašanja in razčistil gotova napačna mnenja, ki jih širijo nekateri. Žal smo spet zakasnili ter bo dodatek o Domu moral počakati za prihodnjo številko MISLI.

Eno je gotovo: Dom je in bo naši narodni skupini nujno potreben in postavljamo ga z najboljšimi nameni, da bo služil slovenski skupnosti. Kdor nam niti tega noče priznati, ne dela uslug nikomur. Žal ima sleherna skupnost tudi take vrste ljudi, ki sami ne bodo storili ničesar iz idealizma, zato pa še drugim podtikajo slabe namene. Menim, da mora menda res vsaka dobra stvar skozi preizkušnjo, da res dobi svojo vrednost.

+ P. Niko se je dvakrat oglasil iz Ljubljane in vse pozdravil, potem pa utihnil. Če bo le res izpolnil vse obljube, dane pred odhodom, obiskal vse in raznesel vsa pisma na naslove, ima dovolj skakanja po Sloveniji.

+ Krstov v tem obdobju ni bilo, pogrebov — hvala Bogu — tudi ne, poroka pa v naši cerkvi samo ena. Ker objavljam v Mislih le poroke, kjer sta oba ali le en del para slovenskega rodu, še ta ne pride v poštev. Tokrat sem poročil fanta srbskega rodu, ki je precej časa živel v Baragovem domu. Želel je poroko v naši cerkvi, četudi je nevesta iz ballaratske škofije. Poroka je bila 29. junija, na dan naših demonstracij, in je eden dokazov, da Slovenci nimamo ničesar proti nikomer, upravičeno pa si želimo pravico in svobodo.

P. BAZILIJ

## DRAGI SLOVENSKI DEŽELI — OB NJENEM NAJVEČJEM PRAZNIKU

Stoletja si za soncem hrepenela,  
preljuba ti dežela mi domača,  
že dolgo skrito željo si imela,  
naj svet hitreje k soncu se obrača.

Prišel je čas, rodil se novi dan —  
dan, ki nikoli nisi ga imela,  
bil tuj je zate, s senco še obdan,  
čeprev že davno zanj si dozorela.

Naj svet tvoj dan spoštljivo si zapiše,  
pozdravi novo naj zastavo tvojo,  
nikdar nihče ta dan naj ne izbriše,  
naj narod tvoj uživa grudo svojo!

IVAN LAPUH

# Z VSEH VETROV

NA TV NOVICAH smo slišali te dni, da je Amerika ustavila podporo Burmi. In zakaj? Ker "je prepočasna v obljubljeni demokratizaciji". Kaj pa naša Slovenija? Prva od jugoslovanskih narodov je stopila na pot demokracije, sprejela večstrankarski sistem in izvedla svobodne volitve. Ko je izpovedala samostojnost in ločitev od ostalih republik Jugoslavije, od katerih hoče Srbija vsekakor ohraniti komunizem, pa doslej še ni dobila blagoslova od ZDA. Demokratična Amerika še pomišlja in ji naša demokracija očitno ni nič mar. Škoda, da nimamo številnih vrelcev nafte . . .

**PRIHODNOSTI EVROPE** ni mogoče graditi na "načrtovani in uzakonjeni smrti", je izjavilo poluradno vatikansko glasilo "L'Osservatore Romano". Članek jasno pove, da apostolski sedež odločno nasprotuje takšni "novi Evropi", ki bi temeljila na "protivrednotah". Te so splav in evtanazija – umor nerojenih in bolnih ter ostarelih. O prvem zadnji čas razpravljajo na Poljskem, o evtanaziji pa je bil predlagan zakon v evropskem parlamentu. "Pravi zemljepis nove Evrope mora ustrezati zemljepisu življenja v resnici in svobodi," piše članek. Brez resnice in svobode tudi nerojenih otrok in ostarelih bo nova Evropa izgledala kaj klavarno in krivično.

**UČNA URA IZ ZEMLJEPISA**  
/V ljubljanskem DELU/



Karikatura: Franco Juri

**MATI TEREZIJA** si kljub starosti in bolezni ne da mira. Nedavno je v spremstvu treh sester svojega reda obiskala Irak, pripeljalo pa jih je letalo OZN. Sprejel jo je iraški minister za zdravstvo Abdesalem Mohamed Said. Pogovarjala sta se o ustanovitvi zdravstvenega središča, ki naj bi ga upravljale Terezijine misijonarke. Mati Terezija je obiskala tudi predel bagdadskih rezev in več cerkva.

**AVSTRIJA** ima med svojimi diplomati tri, ki so po rodu koroški Slovenci. Prvi je dr. Zdravko Inzko, ki je vodja kulturnega oddelka avstrijskega veleposlaništva v Pragi na Češkem. Ciril Stern je avstrijski generalni konzul v Beogradu. Letos 24. junija pa je nastopil diplomatsko službo kot kulturni ataše na avstrijskem veleposlaništvu v Mehiki dr. Slavko Kraut. Doma je iz Bistrice pri Pliberku.

**NI TAJNOST**, da ima Kolumbija v Južni Ameriki močno razvito trgovino z mamili, za "barona mamil" pa je bil imenovan in poznan Pablo Escobar, ki pa se je znal spretno izmikati roki pravice. 84-letni duhovnik Rafael Garcia Herreros je že več tednov posredoval med oblastmi in vrhom mafije, ki ima svoj center v Medellinu. Uspelo mu je pregovoriti že omenjenega "barona mamil", da je končno popustil in se prostovoljno predal oblastem.

**BRATOVŠČINA USMILJENJA** je že stoletja vodilna, četudi tiha sila po vsem svetu. Ustanovil jo je leta 1244 v Firencah dominikanski pridigar sv. Peter mučenec. Razširila se je po vsej Italiji, kjer ima danes 475 vej ter 600.000 članov. Deluje na zdravstvenem in socialnem področju ter poseduje za svoje delo v Italiji nad 1500 avtomobilov.

Bratovščina se je razširila celo preko italijanskih meja. Danes deluje tudi v Franciji, Španiji, Monaku, Švici in na Poljskem, v zadnjem času pa je odprla svoje ustanove tudi v več kot sto mestih po Sovjetski zvezi. Zdaj, ko se približuje čas združene Evrope, se Bratovščini usmiljenja odpira novo področje dejavnosti. Nedavno je o tem govoril na vatikanskem radiu predsednik italijanske zveze Francesco Gianelli.

Člani bratovščine načrtujejo veliko zborovanje v Firencah, mestu svojega začetka. Imenovali ga bodo: **Evropa dejavne ljubezni od Atlantika do Urala.**

Koliko je še karitativne dejavnosti, o kateri se ne ve dosti in pride nekako služajno v javnost. Vse pa doprinesejo svoje k lajšanju svetovne bede.

**150-LETNICO** praznuje v Kanadi torontska nadškofija, katere vodja je Slovenec nadškof Alojzij Ambrožič. Ustanovljena je bila 17. decembra 1841, v nadškofijo pa je bila povzdignjena leta 1870. Nadškof Ambrožič je razglasil jubilejno slavlje, ki bo trajalo od letošnjega septembra do septembra v letu 1992. Uvod

v slavje bo tridnevna duhovna obnova v vseh župnijah nadškofije z geslom: Dnevi žive vere, ki pove cilj teh treh dni: poglobitev vere v vsej nadškofiji.

**FRANCOSKI RAZUMNIK** Alain Finkielkraut, ki je tudi urednik revije *Le Message Européen*, je imel intervju za *Le Monde*. Odločno je zavrnil novinarja, ki ga je spraševal in mimogrede izjavil, da je konec komunizma nazadovanje. Povedal je, da je zanj konec komunizma prebujanje narodov, nazadovanje pa se kaže drugje: v zahodnih Evropejcih in tudi Francozih. "Kar poglejte" je rekel Finkielkraut, "dva naroda: Slovenci in Hrvati so oklicali svojo neodvisnost in hkrati s tem potrdili svojo evropskost. Francija pa je v imenu ozemeljske celovitosti oboje enostavno izključila iz Evrope. To priča v prvi vrsti o neznanski nevednosti. Kaosa na Balkanu nista zanetili slovenska in hrvaška razglasitev neodvisnosti, pač pa je njuno odcepitev povzročil dokončen razpad Jugoslavije in nevarnost, da jo bo nadomestila vojaška diktatura. Slovenija ni noben proizvod jugoslovanske federacije. Slovenija je tisočleten narod, ki se je po razpadu Avstro-Ogrske leta 1918 podal v pustolovščino s prvotnim imenom Država Srbov, Hrvatov in Slovencev. Zdaj pa se je isti narod odločil, da odide iz nje, ker mu v njej preostaja le še politična diktatura in gospodarski polom. Francija se togo oklepa svoje konzervativistične pozicije, s tem pa ravno spodbuja invazijo na Slovenijo. Tako Francija – v nasprotju z Nemčijo – izgublja verodostojnost v posttotalitarni Evropi. In če pri tem trdimo, da nas bo Balkan spet vpletel v vojno – saj Slovenija vendar ne spada v balkanski svet!"

**FRANKFURTER Allgemeine Zeitung** pa je pisal takole: Slovenija bo majhna država, a je še vedno šestkrat večja kot Luksemburg in tudi po številu prebivalcev – kakšna dva milijona – ne sodi ravno med pritlikave države. Slovenija je dobro organizirana skupnost ljudstva, ki je znano kot zmožno, ki se ima za narod in ki se hoče kot neodvisno pridružiti svobodni Evropi. Vrata tja bi Sloveniji morala biti odprta."

**ODLIČEN ČLANEK** je objavil v amerškem *The News-Herald* priznani novinar Patrick Buchanan. V njem pravi skoraj sarkastično, da Predsednik Bush in

## DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za  
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

državni tajnik James Baker z ozirom na Slovenijo in Hrvaško nista stavila le na napačnega konja, ampak na konja, ki bo gotovo izgubil. "Jugoslavija je danes skupaj samo še z vojsko, ki jo vodijo srbski oficirji in tajna policija z zgodovino umorov disidentov. Zakaj naj bi mi, oznanjevalci svobode, bili ob strani takega režima?"

Počasi pa zaspani in vase zagledani svet le uvideva, kdo je napadel in kdo se je samo branil.

V **BUENOS AIRESU** v Argentini so – kot pri nas in mnogokje po svetu – Slovenci skupaj s Hrvati organizirali demonstracije. Zbralo se jih je veliko pred jugoslovanskim poslaništvom in javno protestirali zaradi surove okupacije in delovanja jugoslovanske vojske na slovenskem ozemlju. Argentinska mimoidoča publika je z zanimanejem opazovala, slovenska mladina pa je med njo delila letake, ki so vsebovali kratko zgodovino in zakaj smo se Slovenci odločili za svobodo. Nad deset tisoč jih je bilo razdeljeno med Argentine in druge narodnosti.

Celotna manifestacija je potekala zelo dostojno, doda poročilo.

Upam, da bodo tole brali tudi tisti med nami, ki so se pohujševali nad našimi manifestacijami v Avstraliji. Prav nič ni narobe z mirnimi demonstracijami, s katerimi hočemo javnost in oblast spomniti na gotovo zadevo ter jo osvetliti s prave strani. Če za našo rodno domovino ni vredno storiti vse, kar je v naših močeh, potem je škoda, da smo sploh Slovenci! V demokratični deželi smo – za demokracijo se borimo!

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM



**TOBIN BROTHERS**  
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

# KOTIČEK NAŠIH MLADIH

KOTIČKARJEM bi rad Striček povedal nekaj besed. – Zdaj je čas, da tudi vi lahko kaj storite za domovino staršev, lepo deželo pod Triglavom – Slovenijo. Doma ste gotovo slišali, da je oklicala samostojnost ter zdaj čaka priznanja drugih držav. Tudi je morala prestati kratko a hudo vojno, ki pa se je končala v njen prid. Ponosni bodite na svoje korenine, povejte svojim sošolcem in prijateljem o Sloveniji in sleherna slovenska beseda, ki jo znate, naj vam veliko pomeni. SLOVENIJA je po starših tudi vaša dediščina.

STRIČEK

*DRAGI OTRICI! Danes se bomo z Galerijo mladih zopet ustavili v Melbournu, kjer smo za našo mladino našli odličen zgled vztrajnosti. Vedno smo veseli novice, da je kdo naše mlajše generacije, ki dorašča med nami, uspel ter nekaj dosegel. Vsega našega občudovanja pa je vreden uspeh, ki si ga nekdo pribori ob rednem delu ter dolžnostih, ki jih običajni študent nima.*

*JOLANDA D'AVOINE je prišla v Avstralijo s starši Ropret iz Kranja. Končala je običajne šole ter se zaposlila, četudi si je v srcu vedno želela, da bi študirala dalje ter pokazala vse svoje zmožnosti. Medtem se je tudi poročila – njen življenjski drug je priseljenec z otoka Mauritius – v naši slovenski cerkvi v Kew. Pa*



## SPOMIN NA DOMOVINO

LEPÓ BILÓ JE V DOMOVINI,  
KO JE MARIJI ODZVONILO:  
V RADOSTI, SREČI, BOLEČINI  
JE ROŽNI VENEC VSE MOLILO.

MARIJI V ČAST JE PESEM SVETO  
SLOVENSKO VERNÓ LJUDSTVO PELO,  
Z NJO SPREMLJALO JE VSAKO LETO  
TER DAN KONČALO IN ZAČELO.

V VESELJU, SREČI IN TRPLJENJU  
JE VRELA IZ SRCA MOLITEV,  
DAJALA BLAGOSLOV ŽIVLJENJU,  
PRINAŠALA IZ STISK REŠITEV.

SPOŠTUJ, MLADINA, TO MOLITEV,  
Z NJO CELI RANE DOMOVINI!  
ŽIVLJENJA TVOJEGA DARITEV  
NAJ JO TOLAŽI V BOLEČINI!

GREGOR MALI

*tudi mamica je postala: kar štirim otrokom je dala življenje. Na delu v Phillip Institute of Technology je napredovala ter je od leta 1985 do 1990 bila nameščena kot "Manager" v računalniškem laboratoriju zavoda. To je prineslo Jolandi priznanje, pa tudi veliko mero novih odgovornosti. . Saj so imeli svoj čas le deset računalnikov, danes pa jih imajo preko sedemdeset.*

*Pri vseh teh okolnostih se posvetiti še študiju je res vredno vsega občudovanja. Jolanda je sprejela eno in drugo ter ob svojem velikem dnevu, ko je srečno imela za sabo vse izpite, zasluži naše iskrene čestitke! Letos dne 12. junija je sprejela diplomo ter z njo naslov: Bachelor of Business Computing z dodanim lepo zvenečim pojasnilom – With Distinction. Iz srca čestitamo Jolandi k lepemu uspehu, ki je izpolnil njene dolgoletne želje in ji gotovo pripravil veliko zadovoljstvo.*

*Naj za konec še dodamo, da je bila Jolanda med tem časom tudi doma v Kranju, kjer je preživela kar šest mesecev in govorila samo slovensko. Obisk ji je dal priliko, da se je odlično izpopolnila v materinem jeziku. Danes ji slovenščina ne dela nobenih težav: ne le govori, ampak tudi bere in piše gladko slovensko.*

**IZVRŠNI SVET** Skupščine Republike Slovenije je na Informacijski center v Sydneyu dne 10. julija 1991 poslal spreko Faxa sledeče oznanilo:

Neposredno po agresiji na Republiko Slovenijo je sprejelo Ministrstvo za finance Republike Slovenije, tudi na pobudo številnih zahtev Slovencev po svetu, sklep o odprtju posebnega deviznega računa pri Ljubljanski banki. Namen odprtja tega računa je v tem, da se bodo sredstva, ki se bodo na njem "nabirala", namenila za pokrivanje potreb, ki so nastale zaradi agresije na našo državo.

Njegova številka je LB 50100-620-133-25731/4. Tej številki se pripiše še oznaka "Za pomoč Republikli Sloveniji za ublažitev posledic agresije".

O uporabi teh sredstev odloča posebna komisija Izvršnega sveta Republike Slovenije, ki jo vodi podpredsednik Izvršnega sveta g. Leo Šešerko. Naloga komisije je, da skrbi za to, da se bodo ta sredstva uporabljala za pokrivanje prioritarnih potreb, povzročenih zaradi agresije na Republiko Slovenijo.

Lahko ste prepričani, da bo ta denar namenjen resnično za tiste namene, ki jih bo navedena komisija opredelila v danem trenutku kot najpomembnejša. O svojem delu bo sprotno obveščala Izvršni svet.

Za konec želimo jasno poudariti še naslednje: ni nobenega razloga za bojazenm da bi denar, ki ga nakazujejo naši rojaki v tujini, "zašel" v kako drugo republiko. Tehnično izvedbo nakazovanja teh sredstev v domovino namreč zagotavlja Ljubljanska banka z mrežo svojih mednarodnih korespondentov.

Prisrčno vas pozdravljam! — **Ivan Martelanc**

Naj bo dodano, da je bilo na seji SNS omenjeno tudi sporočilo ministra dr. Janeza Dularja, da se darovi v isti namen lahko pošiljajo tudi v Avstrijo, če ni dovolj zaupanja v Ljubljansko banko zaradi še vedno negotovih razmer v domovini. Darove sprejema v Celovcu pod imenom "Svobodna Slovenija" Zveza slovenskih zadrug, žiro račun 52704 - 39100.

Oglas v Družini nas seznanja tudi z nabirko za isto zadevo, ki jo je organizirala cerkvena Slovenska Karitas. Pod oznako "Za posledice Agresije je njen devizni račun LB d.d. 140-72 7001-59675/38.

Med nami v Avstraliji so se tozadevne nabirke za lajšanje škode vojaških napadov jugoslovanske vojske na Slovenijo že pričele. Organizirajo jih skupno vse slovenske organizacije po avstralski celini, darove pošiljate lahko tudi na upravo Misli. S tem je olajšano posameznim rojakom, da posamič in s stroški pošiljajo svoj dar na Ljubljansko banko ali v Celovec, razen če tako žele. Avstralske nabirke bodo poslani na odgovorno mesto v večjih vsotah in tako, da gotovo pridejo v prave roke.

Za konec samo še poziv MISLI vsem bralcem: **BO-DITE DAREŽLJIVI! SLOVENIJA NAS POTREBUJE!** — Urednik in upravnik

## KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

**SEATON, S.A.** — V prejšnji številki Misli je bila pri poročilih iz Adelaide tudi slika Sužnikove družine. Bilo je omenjeno, da se Ivan bori z zahrbtno boleznijo. Danes pa moram že sporočiti žalostno vest, da je Ivan 13. junija umrl v Flinders Medical Centru.

Smrt je hudo prizadela Sužnikovo družino, kakor tudi vso slovensko srenjo v Južni Avstraliji. Saj smo Ivana v Adelaidi vsi poznali in tudi radi imeli. Bil je zelo delaven ter je rad pomagal tako skupnosti kot tudi posameznikom.

Zibelka mu je tekla na zelenem Štajerskem, pri Sv. Martinu (sedaj Dvorjane) pri Mariboru. Izučil se je za mizarja. Zaradi nam vsem znanih razmer doma si je pomagal čez mejo in leta 1949 prispel v novo domovino. Nastanil se je v Južni Avstraliji, kjer si je ustvaril svoj dom, ko se je leta 1956 poročil z Gabrijelo, iz znane družine Rojc. Zaposlil se je pri železnici, kjer je delal kot pleskar 36 let, vse do svoje upokojitve pred nekaj leti. V družini se jima je rodila hči Elizabeta, ki po zgledu staršev tudi vedno rada pomaga pri našem središču. Veseli smo jo in ponosni smo nanjo.

Pogrebno mašo za rajnega Ivana je opravil pater Janez v naši cerkvi sv. Družine v soboto 15. junija, na predvečer pa smo v cerkvi zmolili rožni venec za pokoj njegove duše. Pogreba se je udeležila vsa slovenska srenja in cerkev je bila nabito polna.

P. Janez se je v svojem govoru poslovlil od velikega dobrotnika slovenskega misijona, saj je že pri graditvi cerkve, pa tudi pozneje, mnogo pomagal z delom in darovi. — Po končanih cerkvenih obredih sem se v cerkvi od rajnika v imenu naše skupnosti poslovlil tudi jaz. Poudaril sem njegovo nesebično pomoč, ki jo je nudil slovenski šoli, mladinskemu pevskemu zboru in naši skupini upokojujencev. Koliko žrtev in truda je

### Admiral Motor Inn

Vaša gostiteljica sta **MURRAY** in **FRANK BERIC**

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena stanovanja, kopalni bazen, sončna terasa, pralnica, TV, ventilatorji, zajtrk po želji . . .

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965-2967 Gold Coast Highway

(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD.4217

Telefon: (075)398 759

terjalo samo to, da je skozi leta vozil svojo hčerko k slovenskemu pouku, k pevskim vajam, v cerkev in na razne nastope. Poleg tega je hčerki-tudi omogočil, da je uspešno končala univerzo ter dosegla diplomu iz ekonomskih ved in dobila temu primerno službo na banki.

Globoko sožalje v imenu naše skupnosti vdovi Eli, hčerki Elizabeti in vsem sorodnikom tukaj in v domovini. Počivaj v miru, Ivan, ter še enkrat hvala za vse! Naj ti bo lahka avstralska zemlja na pokopališču Centennial Park! — Dr. Stanislav Frank.

**HAMPTON PARK, VIC.** — Mesec junij je za nami — lep spomladansko-poletni mesec v domovini. V slovenskem koledarju pa je vendar zapisano polno grenkih in tragičnih dnevov. Že v zgodovini, ki ni stara, je bil junij prelit s slovensko krvjo — kot je bil s krvjo zapisan tudi letošnji.

Lahko smo ponosni kot še nikoli prej, da je naša domovina — novorojena država Slovenija — tako junaško in bojevito branila svojo rodno grudo, pa četudi za ceno lastne krvi.

Nič zato, če naše MISLI prispejo kasneje kot bi morale! Bolj važno je, da bi začeto pot v Slovenijo nadaljevale kot v svobodno, samostojno deželo pod Triglavom! — Iskrene pozdrave! — Ivan Lapuh

**AVONDALE HEIGHTS, VIC.** — Ob nenadni smrti dragega moža, očeta in starega očeta FRANCA VADN-JALA, želimo izreči iskreno zahvalo vsem, ki so sočustvovali z nami v težkih dneh nepopisno hudega udarca. Prisrčna hvala vsem, ki so nas obiskali na domu, prisostvovali pri rožnem vencu za mir pokojnega, pri pogrebni maši ter ga spremili k zadnjemu počitku, obsuli s cvetjem ali pa darovali v njegov namen denar za Dom počitka m. Romane.

Prisrčna hvala gospodinjam, ki so napolnile mize s pecivom in drugimi dobrotami. Posebna zahvala našepatru za ganljiv obred ter sestram za prisotnost in tolažilne besede. Zahvaliti se moram tudi predsedniku Jadrana Dinu Rupniku za lep nagovor ob odprtem grobu.

Posebna zahvala gre tudi moji sestri Ljubi in svaku Marjanu, ki sta in mi še stojita ob strani ter mi nudita pomoč in tolažbo. Ista zahvala naj gre vsem ostalim sorodnikom, nečakom in nečakinjam.

Vsem Bog poplačaj, pokojni Franc pa naj počiva v božjem miru!

Ostaja zalujoča žena Draga,  
sin Ivan z ženo Effi in hčerko Michelle  
ter hči Marija z zaročencem Martinom

**LIGHTNING RIDGE; N.S.W.** — Ves svet je zvedel v sredo 26. junija, kje je Slovenija, toda malo mestece Walgett, skoraj v sredini Avstralije, je bilo par kora-

Melbournskim Slovincem se priporoča  
**KAMNOSEŠKO PODJETJE**

## VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?  
POTREBUJETE KLEPARJA,  
VODNEGA ALI PLINSKEGA  
INSTALATERJA?**

Rojakom Melbourne in okolice  
se priporoča in je na uslugo  
**JOŽE ŽUGIČ,**

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

kov pred drugimi. To jutro nas je poklical iz Slovenije Stane Heric, ki je odšel tja kot delegat Narodnega sveta za Queensland, in nam sporočil, da je pred eno minuto Slovenija proglasila neodvisnost. Vsa vesela sem najprej telefonirala prijateljem na Zlati obali z opravičilom, da jih budim ob petih zjutraj. "Samo hitro pojdi s telefona," pravi Anica Cuderman, "da lahko še druge zbudim!"

Na šolskem zboru ob devetih zjutraj sem to novico sporočila vsem učiteljem, staršem in študentom. Skupaj smo molili za miren in uspešen potek dogodkov. Učitelji so me prosili, naj pridem v vse razrede in na drobno razložim za kaj gre. Študentje so zatem začeli risati plakate z napisi: Happy Birthday Slovenija! Long live Slovenija! etc. Te plakate so obesili na zidove naše šole.

Še isti večer smo se Slovenci iz Lightning Ridge-a zbrali pri nas in dvignili slovensko zastavo na štirideset metrov visoki železni drog. Zapeli smo Prešernovo Zdravljico in se veselili.

V četrtek 27. junija popoldne pa je Stane spet telefoniral iz Slovenije in razburjeno hitel povedati: "Pomagajte kakor morete! Tanki drvijo proti Ljubljani, vojaški helikopterji letajo nad Ljubljano. Obrnite se na avstralsko vlado! Povejte drugim Slovincem! . . ."

Takoj sem telefonirala v Canberro in Brisbane, od koder so spet telefonirali v Ljubljano za potrditev teh neverjetnih novic. Toda v Ljubljani je bila ura tri ponoči in večina je spala, zato ni vedela kaj se dogaja.

Stane je ocenil situacijo iz širšega stališča, kajti on je šel v Slovenijo s temi besedami: "Če bo vse prav,



bomo praznovali; če bo treba, bomo pomagali; če bo vojska, se bomo borili do kraja!"

Tople slovenske pozdrave! — Cilka Žagar

**Stanko Heric** po zaključku Kongresa ni odšel domov, ampak se je pridružil slovenskim vojakom, da brani rodno domovino. Tam je ostal med borbami tudi delegat za S.A. **Janez Ritoc**, obiskoval najbolj nevarne kraje spopadov in poročal v Adelaido na ABC. Članek o njem smo brali v ljubljanskem časopisu. — Zdaj sta se oba že srečno vrnila v Avstralijo, mi pa smo na oba ponosni. — Urednik

**RINGWOOD, VIC.** — Rada bi se s svojo družino iz srca zahvalila vsem, ki ste nam ob težkem slovesu od moje drage sestre in tete **ANICE SRNEC** stali ob strani, se udeležili svete maše in molitev za pokoj njene duše. Zahvala p. Baziliju in sestram in Bog povrni Dragi Gelt, da je pripravila tako lep spomin Anici v slovo. Naj se še posebej zahvalim mali Alenki Paddle za ganljivo pesem. Tople besede ob spominu na sestro Anico so bile res tolažilne — hvala in Bog plačaj!

Sestra in brat z družinami. — **Terezika Simunkovič**

Pa še enkrat **LIGHTNING RIDGE, N.S.W.** — Slovenska tragedija zadnjih dni junija je povzročila veliko vznemirjenja doma in med nami po svetu. Stane Heric in Alekander Zorn, ki je bil pred kratkim med nami, sta po telefonu iz Ljubljane prosila, naj organiziramo proteste, da z njimi pritismo na svetovno javnost k priznanju slovenske neodvisnosti.

Takoj smo se odpravili v Canberro in se v petek 28. junija zvečer sestali s člani Slovenskega kluba. Vsi so bili navdušeno pripravljeni podpreti Slovenijo v borbi za neodvisnost. Miha Hovar, Erik Fras, Franc Čulek, Marjan Koren, Florjan Falež in Bert Pribac so bili v akciji vse dni. Slavica Brumec je s svojo operirano nogo prišepala na vse sestanke in demonstracije. Ivan Urbas je rekel: "Za Slovenijo sem pripravljen narediti vse!" Dolge večere je pisal plakate za naše demonstracije. Večina njih je pustila svoje službe, da je lahko pomagala.

V soboto nas je skoraj tristo Slovencev demonstriralo pred Parliament House. V nedeljo pa smo se spet srečali v Klubu za izmenjavo misli ter sestavili in pod-

Melbournskim rojakom je na uslugo

**ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN**  
**LUBI PIRNAT**

**18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.**  
**Telefon: 288 4159**

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.  
Full denture service and repairs.

**HEIDELBERG CABINETS**  
**FRANK ARNUŠ PTY. LTD.**

Priporočamo se melbournskim rojakom  
za izdelavo kuhinjskih omar  
in drugega pohištva po zmerni ceni.

**7 LONGVIEW COURT,**  
**THOMASTOWN 3074**  
**(Bundoora Industrial Park)**

**TEL.: 465 0263**  
**A.H.: 459 7275**

pisali peticijo na Prime Ministra B. Hawke-ja. Ob dveh smo spet demonstrirali, tokrat skupno s Hrvati. Predala sem našo peticijo Canberra Times-u, ki je poročal o tem v ponedeljek.

V torek smo se srečali s Hawkejevim svetovalcem Hue White-om.

V sredo zjutraj smo se zbrali v Klubu in spet poklicali Canberra Times. Vsi prisotni so povedali svoja mnenja, kar je bilo naslednji dan v časopisu. Osebnostno so bila predana pisma ambasadam z našo prošnjo, naj javno obsodijo napad Jugo-vojske na Slovenijo in posredujejo za nas pri svojih vladah. — Popoldne smo imeli prisotne pri sestanku v Klubu dve televizijski ekipi in SBS-radio.

V četrtek dop. (4. julij, ameriški Dan neodvisnosti) smo odnesli torto pred ameriško ambasado in prosili Amerikance, naj nam na isti dan pomagajo praznovati neodvisnost Slovenije. Videli so nas vsi poslaniki raznih držav, ki so ravno prihajali na ameriško slavje. Govorili smo z reporterji in z ameriškim predstavnikom, ki se nam je prijazno pridružil in obljubil, da bo

**SLOVENIAN FUNERAL SERVICE**

*Funerals of Distinction*

A.F.D.A.

**724 5408**

*17 Railway Parade, Fairfield, 2165*

**72 3093**

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

predal naše želje ambasadorju.

Najbolj razveseljivo zame je bilo, da so naši mladi in tu rojeni pokazali svojo pripadnost, se priključili starejši generaciji in podprli protest. Morda se doslej niti zavedali niso ljubezni do Slovenije, ki je ves čas tlela v njihovih srcih. Mnogi se niso nikoli aktivno vključili v naša društva, a v tem odločilnem trenutku so priskočili na pomoč in stopili v akcijo. Naj navedem nekaj primerov:

John Božič je vse dni pomagal pisati pisma, organizirati obveščevalna sredstva (radio, TV, časopise), demonstriral je in bil odličen svetovalec celi akciji.

Greg Maček je v ponedeljek bral našo peticijo v časopisu in je hitro organiziral omenjeno srečanje Slovencev s Hawke-jevimi svetovalcem.

Igor Urbas je napisal pismo, v katerem je nazorno nakazal naš položaj. Predano je bilo avstralski vladi in vsem elektronskim in časopisnim medijem.

Marko Žagar je uredil, tiskal, razmnoževal in dostavljal pisma, ki smo jih Slovenci pošiljali v javnost.

John Falež in Jože Žužek sta pisala pisma uredništvu Canberra Times, ki smo jih potem brali v tisku.

Marika Falež je v zgodnjih jutranjih urah pekla torto, da so jo njeni otroci Veronika in Floyd v narodnih nošah delili pred ameriško ambasado.

Nelka Javšnik, Frank Hribar, Barbara Falež in še veliko drugih mladih je bilo z nami. Večine njih imen ne vem, a ko je Slovenija poklicala, smo bili skupaj. In to mladi Slovenci, ki so zrasi v Avstraliji! Postali so še bolj ponosni na svoje starše, na njih domovino Slovenijo in na našo vojsko, ki brani svojo deželo.

Slovenske žrtve v tej borbi niso padle zaman. Ves svet zdaj ve, kje je Slovenija, in da so Slovenci sposobni narod, pripravljen dati življenje za svojo neodvisnost.

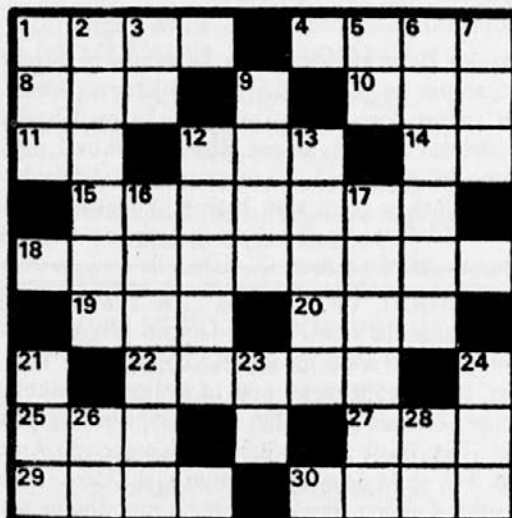
Vsem se za sodelovanje iskreno zahvaljujem. V demokraciji pomaga in šteje vsak glas, ne samo glas elite. — Cilka Žagar



**REŠITEV** Zloženke osebnih imen v junijski številki je tale: 1. Rozalija, 2. Doroteja, 3. Katarina, 4. Cecilija, 5. Valentin, 6. Terezija, 7. Avguštin, 8. Antonija. Deveto ime počez od spodaj navzgor je: Avrelia.

Rešitev so poslali: Vinko Jager, I. Bacchetti, Janez Debevec, Lidija Čušin, slovenske sestre v Slomškovem domu, Slavko Koprivnik, Ana Horvat, Gustl Glavnik, Albina Konrad, Jože Grilj, Štefan Žalik, Lojzka Pinterič, Jože Štritof, Marjan Jonke, Ivanka Krempel, Angela Židan, Ivan Podlesnik, Ivan Lapuh, Marjan Muršec. — Po žrebu je bil izbran za nagrado I. Bacchetti.

## Križanka



Vodoravno: 1. nasprotje od doline; 4. živi; 8. nič kaj priljubljene žuželke; 10. nedavno nastal; 11. pomožni glagol; 12. velelnik glagola, ki za človeka pomeni "grdo jesti"; 14. veznik; 15. naselje na Notranjskem (Dolenji in Gorenji . . .); 18. preživljanje zimskih mesecev; 19. ena najljubših besed v vsakem jeziku; 20. blago izdelava; 22. pijača, ki se pridobi s fermentacijo mleka; 25. svetopisemska oseba, katere god obhajamo v juliju; 27. veznik; 29. žensko ime, navadno uporabljano v daljši obliki; 30. znana sveta gora v Grčiji.

Navpično: 1. velika domača ali divja ptica; 2. naredim slano; 3. ime note na glasbeni lestvici; 5. veznik; 6. druga beseda, ki pomeni volkove, grupo volkov; 7. rimski pozdrav; 9. pravilno; 12. v ognju se použijejo; 13. ena argentinskih božjih poti (beseda se bere lahko z obeh strani); 16. lepo vzgojen; 17. ne večkrat; 21. osebni zaimek; 23. ime note na glasbeni lestvici; 24. del celote; 26. nikalnica; 28. časovni veznik.

Rešitev pošljite gotovo do 15. avgusta na uredništvo!

*"Dragec, zdravnik je pri vratih."*

*"Že spet me motitel Reci mu, da sem bolan!"*

+ + +

*Mož sedi in bere v dnevni sobi. Naenkrat se stena podre in tik pred njim se ustavi avto, ki ga vozi njegova žena.*

*"Bog se usmili, kako pa ti je to uspelo?"*

*"Čisto preprosto: v kuhinji sem zavila na levo."*

+ + +

*"Če pijem, ne morem spati." — "Pri meni pa je ravno obratno: če spim, ne morem piti."*

**KRAŠKI IZLIVI** – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.  
**ISKANJE** – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.  
**CVET LJUBEZNI** – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.  
**SVETO PISMO NOVE ZAVEZE** v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

**KRISTJAN MOLI** je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.  
**HVALIMO GOSPODA** je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

**HOJA ZA KRISTUSOM** je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtno spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

**OHIO'S LINCOLN, FRANK J. LAUSCHE.** V angleščini pisan življenjepis zdaj že pokojnega rojaka – senatorja ZDA. – Cena 22.– dol.

**DREAM VISIONS** – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

**MEN WHO BUILT THE SNOWY** – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

**THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja)** – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Losko dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

**THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES** – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.



**LEPOTE SLOVENSkih CERKVA** je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.



**ZAPOJMO, FANTJE!** je naslov žepni izdaji narodnih pesmi. Cena je samo pet dolarjev.

**GORIŠKE MOHORJEVE 1991** (pet zanimivih knjig) na razpolago za 37 dolarjev. Poštnina posebej.



## SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake  
in bralce MISLI  
s prisrčnim vabilom:  
**KADAR SE MUDITE  
V CANBERRI,  
OBISČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: nas **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irwing Street, **PHILLIP (CANBERRA), A. C. T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.  
Nas bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

**KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOSLI V SLOVENSKEM DOMU!**

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

**Naša telefonska številka: (062) 82 1083.**

FOR ALL YOUR  
TRAVEL REQUIREMENTS:  
AIRLINES  
TOURS  
CRUISES  
COACHES  
ACCOMMODATION  
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:  
ANGIE - CHARLES - or ERIC  
G R E G O R I C H



## DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,  
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:  
3 0 2 1 8



SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA  
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike  
za obisk lepe Slovenije  
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,  
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*



Ne pozabite, da je že od leta  
1952 ime GREGORICH dobro  
poznano in na uslugo vsem, ki  
se odpravljajo na potovanje!  
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH  
DONVALE TRAVEL  
1042—1044 Doncaster Road,  
EAST DONCASTER, Vic. 3109  
Telefon: 842 5666